

Naturvernforbundet
Oslo og Akershus

ÅRSBERETNING OG REGNSKAP 2023

FOR

Naturvernforbundet
Oslo og Akershus

Styrets vurdering av arbeidsåret 2023

Et høyt aktivitetsnivå for NOA har preget arbeidsåret 2023.

Så vel styret som medarbeidere, tillitsvalgte og medlemmer har levert innsats som har satt spor etter NOAs naturvernarbeid. Søndre Sandås befester sin viktige rolle som base for NOAs administrasjon, møtevirksomhet og aktiviteter.

Søndre Sandås: 40 års leieavtale godkjent av Oslo bystyre i april 2023

Nær 5 år etter innflytting på Søndre Sandås har vi nå signert avtale som løper frem til juni 2063. NOA har fått det nødvendige fundament for videre oppgradering og utvikling av stedet som vil muliggjøre aktiviteter og møter for større grupper på helårsbasis.

Innledende møter med Byantikvaren er gjennomført og tilsier at møtelåveprosjektet vil la seg realisere. Låven vil få tilbygg med senket mønenivå mot vest og øst. NOAs mål er en kapasitet for 40 - 50 møtedeltakere. Lokalet skal også være tilgjengelig for andre ideelle og markarelaterte organisasjoner.

Detaljerings av byggeprosjekt og finansieringsplan er under utarbeidelse i 1. kvartal 2024. Endelig utforming skal godkjennes av Byantikvaren før søknad til Plan- og bygningsetaten utarbeides.

NOA har hittil ikke lyktes med å etablere et dugnadsmiljø på Søndre Sandås som i bredere omfang engasjerer medlemmene. Målet er å skape et sosialt og trivelig miljø rundt de mange praktiske oppgaver som skal løses. Utbedring av skigard, nye utebord med grove materialer fra Frønsvollen og overbygget vedlager / bålpanneplass på låvens sydside er blant de synlige resultater av dugnader i 2023.

Med leieavtalen på plass og forestående byggearbeider knyttet til møtelåven vil oppgavene bli mange og mer engasjerende. I tillegg skal grøntarealene og skigard rundt eiendommen oppgraderes. Dugnadene starter opp 20. mars, - sjekk NOAs nettsider.

I tillegg til åpen dag arrangementene på Søndre Sandås, hadde vi i høst soppkontroll i regi av Oslo og omland sopp- og nyttevekstforening. Meget stor pågang fra turfolk med fulle soppkurver!

Gjennom flere uker i september / oktober var tunet på Søndre Sandås prydet med vakre naturfoto trykket på klimasikre plater og montert på utvendige vegger. Et flott prosjekt realisert av naturfotografer som NOA stadig samarbeider med.

Nytt tilbud til skoleklasser og barnehager

NOAs tilbud til skoler og barnehager med naturrettet utflukt til Søndre Sandås og nærskogene ved Sognsvann har slått meget godt an! Ukentlig har vi gjennom høsten hatt innrykk av 25 - 50 barn som blir fulgt opp og undervist av NOAs medarbeidere. Lærerne har gitt dette opplegget meget gode tilbakemeldinger.

Uavhengig av Søndre Sandås har NOA fulgt opp månedlige sosiale miljøtreff på Kaffistova hvor vi setter fokus på aktuelle natur- og miljøsaker, men først og fremst legger til rette for å skape en sosial møteplass for likesinnede. Deltakelsen har variert fra 15 – 25 personer.

Skogforvaltning og krav til planbehandling av skogsbilveier

NOA har fortsatt oppfølging av skogforvaltningen i Marka som et sentralt virkefelt. Behovet for denne oppfølging er dessverre ikke redusert! Hugstomfanget er bekymringsfullt høyt og dominert av flatehugster.

Ved inngangen til 2023 hadde NOA påklaget et omfattende skogsbilveiprojekt i Nordre Follo godkjent uten reguleringsbehandling. Ved behandling av NOAs klage i februar 2023 var kommunen instruert av Statsforvalteren i Oslo og Viken om at krav til reguleringsplan ikke kunne stilles, - lovhjemmel manglet. Kommunal- og distriktsdepartementet ble anmodet om å bekrefte Statsforvalteren lovforståelse som baserte seg på at alene landbruksveiforskriften skulle legges til grunn for behandling av skogsbilveier. Svar fra departementet forelå først 19. desember 2023.

Uten avklaring fra departementet måtte vi registrere at hverken kommunen eller Statsforvalteren tok vår klage til følge. Vår rettslige oppfølging med krav om stans i veiarbeidet førte på dette grunnlag ikke frem.

I siste uke før jul fikk vi etter mer enn 11 måneder bekreftet at plan- og bygningslovens krav til reguleringsplanvurdering har full gyldighet ved kommunenes behandling av skogsbilveier.

En usedvanlig kostbar sak for NOA, men den har avdekket og avskåret en feilaktig rettsanvendelse hos Statsforvalteren. NOA har rettet henvendelse til Statsforvalteren for å få avklart hvorledes Statsforvalteren vil følge opp konsekvensene av den feilaktige rettsanvendelse.

Dammyrveien, Losby Bruk

Losby Bruk AS er største skogeier i Lørenskog kommune. I påvente av nødvendige oppdateringer av miljøregistreringene på eiendommen har deres skogsbilveisøknad fra sommeren 2022, blitt stilt i bero etter sterke reaksjoner fra Østmarkas Venner, NOA og andre friluftsansjoner.

En nær 4 km lang vei i til dels meget kupert terreng med store naturverdier tilsier etter vårt syn at kommunen stiller krav om reguleringsbehandling. En reguleringssak vil gjøre det nødvendig med Klima- og miljødepartementets stadfestelse. Enhver reguleringsplan skal være av forenlig med markalovens formål. Dette blir en viktig og forhåpentligvis retningsgivende sak for fremtidig behandling av skogsbilveier.

Tilgang på miljøinformasjon

NOA har i klage til Sivilombudet tatt opp den manglende tilgang på miljøinformasjon som har oppstått etter innføring av ny Markaforskrift.

Vårt krav om enkel tilgang til de elektroniske hogstsøknader som den nye Markaforskrift foreskriver er ikke innfridd. Vi opplever stadig at informasjon ikke er tilgjengelig før vedtak fattes og i flere tilfeller er hogster i gang eller gjennomført før informasjonen når NOA. Saken er fortsatt ikke sluttbehandlet.

Sviktende registrering av miljøverdier i skog

Som omhandlet i beretningen for 2022 er det et alvorlig problem at forvaltningen avviser å forholde seg til andre miljøfunn enn dem som er registrert i NIBIO-basen Kilden.

Forvaltningen kan utøve et faglig forankret skjønn, men er forpliktet til å vurdere fakta som ikke er fanget opp av registreringsmetodikken Miljøregistrering i skog (MiS).

NOA har nå samlet ytterligere materiale som vil danne grunnlag for en klage til Sivilombudet.

Østmarka nasjonalpark vedtatt i statsråd november 2023

Sammen med Østmarkas Venner har NOA vært en av de viktigste pådrivere for nasjonalparken. Vedtakelsen av det mest omfattende forslag til nasjonalpark var en stor seier! En unik mulighet til vern av et større barskogområde i et befolkningsnært område av stor betydning for friluftsliv, naturopplevelse og rekreasjon.

Gyrihaugveien ble godkjent og bygget som nødvendig forsvarstiltak

NOA, med støtte fra Oslo og Omland Friluftsråd, fikk redusert anleggets omfang, men kunne ikke stoppe prosjektet. Da veien var ferdig bygget sommeren 2023 med omfattende naturødeleggelser som konsekvens meddelte Forsvarsbygg at Gyrihaugen likevel ikke kunne benyttes som radarlokalitet.

Forsvarsbegrunnelsen som utgjorde grunnlaget for tillatelsen, berodde på en feilaktig radarteknisk utredning. Dispensasjonsvedtaket er etter kommunedirektørens innstilling i saken ugyldig. Politisk behandling er utsatt. NOA følger saken for å eliminere / begrense veiens skadevirkninger.

Skoleprosjektet

NOAs ungdomsskoleprosjekt har med midler fra Sparebankstiftelsen DNB og Oslo kommune gjennom året kommet godt i gang med undervisningsopplegget og den praktiske utprøving av dette på ungdomsskoletrinnet. Arealplanproblematikk sto sentralt i 2023.

Utkast til ny arealplan for Oslo

Hovedstadens arealplan er et dokument som gir føringer med virkninger utover kommunens grenser. Forslaget som ble sendt ut på høring i juni med frist for uttalelser 22. desember har presentert viktige nye retningslinjer for arealforvaltning. Forslaget om etablering av økologiske korridorer i Marka for å binde sammen de gjenværende artsrike naturskogsområdene imøtekommer viktige synspunkter som NOA har arbeidet for gjennom flere år.

Vår arealplanuttalelse har engasjert lokallagene som blant annet har gitt viktige innspill til sikring av bynatur og nærskoger.

Nei til områdeplan for hyttebygging ved Mylla

Jevnaker kommune hadde i sin arealplan fra 2021 åpnet for ytterligere hyttebygging mellom Mylla og Helgehaugen, utenfor, men tett opp mot Markagrensen. Da oppstart av områdeplan ble varslet våren 2023 tok NOA og vårt lokallag i Jevnaker initiativ til en befarings.

I tett samarbeid med lokale krefter, beitelag, jeger- og fiskeforeningen samt øvrige friluftsansjoner oppnådde vi bred deltakelse under befaringsen som også omfattet kommunepolitikere. Formannskapet vedtok at kommunestyret skulle befare området i forkant av kommunestyremøtet.

Opprinnelig flertall ble snudd og videre planarbeid stanset! NOA gratulerer Jevnaker.

Oslofjorden og vassdragene

NOAs fokus på fjorden og våre vassdrag får nå økende oppmerksomhet. Aktiviteter og tiltak synliggjøres i Grevlingen nr. 3-2023 som har fjorden som hovedtema.

Drift og økonomi

Sekretariatet, medregnet prosjektmedarbeidere, teller nå 11 personer, med til sammen ca. 7 årsverk. Foreningens økonomi er god og gir en sikkerhet for arbeidet framover.

Regnskapet for 2023 viser et underskudd på kr 670 355, som hovedsakelig kan tilskrives saksomkostninger for søksmål rettet mot reguleringsspørsmålet for skogsbilveien i Sørmarka, Nordre Follo. NOAs likviditet er god. Bankinnskudd var ved utgangen av 2023 på kr 5 023 981, av dette utgjorde egenkapital kr 1 230 400 og prosjektavsetninger kr 2 885 126. Note 10 til regnskapet spesifiserer lønns- og honorarkostnadene i NOA. Det er styrets oppfatning at NOA og prosjektene drives effektivt og kostnadsbevisst.

Kontingentandelene fra NNV til NOA for 2023 utgjorde kr 1 121 775, en økning på ca. kr 27 000. Kontingenten er fastsatt i NNVs vedtekter, og NOAs andel av betalt kontingent beregnes ut fra medlemstall i ulike kategorier og hvor mange av medlemmene som er organisert i lokallag. Medlemstallet var 12 855 ved inngangen til februar 2024, en økning på om lag 1200 medlemmer fra 2022. Medlemstilstrømmingen har for en stor del kommet på nyåret 2024 i tilknytning til dommen i Fjordsøksmålet og NRKs fokus på tap av natur gjennom bl.a. serien Oppsynsmannen.

I 2023 har NOA fått kr 500 000 i driftsstøtte fra Oslo kommune og kr 171 000 fra Viken fylkeskommune. Støtten fra Oslo kommune ble sist endret i 2017.

Årsberetning og regnskap er avgitt under forutsetning om fortsatt drift. Det er ikke inntrådt forhold etter regnskapets avslutning som endrer forutsetningene eller resultatet. Regnskapet er også for 2023 ført av Jørgen Huse. Både i foreningens styre og sekretariat er det tilstrebet full likestilling.

Styret takker alle de aktive i foreningen, lokallagene og arbeidsgruppene for god innsats gjennom året som har gått. Videre en stor takk til Sparebankstiftelsen DNB, Konsul Haldor Viriks legat, Miljødirektoratet, Oslo kommune og Viken fylkeskommune for god hjelp til gjennomføring av våre prosjekter. Takk også til alle som har bidratt i enkeltsaker, prosjekter, med dugnader, pengegaver og med praktisk hjelp til vår virksomhet. En spesiell takk til Jørgen Huse for utrettelig innsats med regnskapsføringen. Tusen takk!

Søndre Sandås, 27. februar 2024

Naturvernforbundet i Oslo og Akershus (NOA) v/styret og daglig leder

Nikolai Norman, Georg Reiss, Paulina Dudzinska, Sigmund Hågvær, Espen Ulvin

Sigmund Hågvær

Håkon Eide Gundersen

Håkon Eide Gundersen

Nikolai Norman

P. N. Dudzinska

Espen Ulvin

NATURVERNSAKER

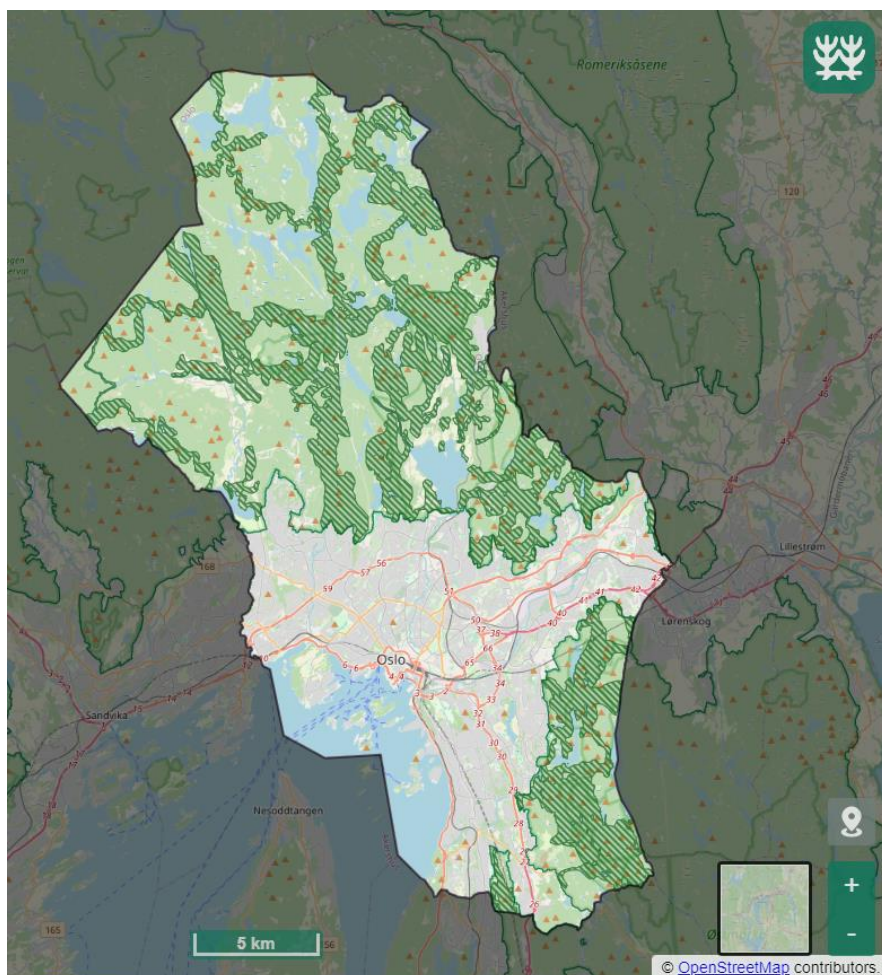
MARKA

Vern og restaurering

Forslag om økologiske korridorer i Marka i Oslos nye arealplan

Juni 2023 ble forslag til ny arealplan for Oslo «Oslo mot 2040» lagt ut på høring med frist 22.12.2023. Høringsforslaget inneholdt et helt nytt grep for bevaring av naturverdier i Marka:

Det er kartfestet et omfattende landskapsøkologisk nettverk, med hjemmel i plan- og bygningslovens hensynssoner, med retningslinjer som sier at skogens funksjon som økologisk korridor skal være førende ved søknad om hogst og ved søknad om bygging av nye landbruksveier og større turløyper.

De foreslåtte hensynssonene (grønnskravert i kartet) dekker 42,5 % av skogarealet i Oslo kommune (kilde: Biofokus). Andelen er klart høyest i Østmarka, Lillomarka og i kommuneskogen nærmest Oslo-gryta og betydelig lavere i privat skog. Kartbilde fra NOAs egen karttjeneste www.markakartet.no.

Den geografiske avgrensningen av hensynssonene er basert på kartanalyser utført av Biofokus på oppdrag fra Oslo kommune og oppsummert i Biofokus-rapport 2022-115 *Økologiske korridorer og områder med særlig store naturverdier i Marka i Oslo kommune*.

Korridorene (hensynssonene) knytter sammen eksisterende verneområder, registrerte naturtyper og andre områder med registrerte miljøverdier og gammel skog. Ifølge Biofokus er 80 % av verneområdene og naturtypelokalitetene inkludert i korridor-nettverket, noe som er naturlig da den klart eldste skogen og den mest sammenhengende gammelskogen finnes i disse områdene. Biofokus skriver videre i sin rapport at «(vi) har tegnet korridorene ut fra hvor det er mest eldre skog. Det er imidlertid mange steder lite skog over 80 år, og det kan være naturlig svake punkter ved at korridoren splittes av vann eller annet ubeboelig habitat for gammelskogsarter. Mye av korridorene har ung skog, stedvis er hogstflater inkludert for å kunne sy sammen korridorer til sammenhengende årer i landskapet. Andelen skog over 100 år i korridorene er 23,3 % og for skog over 80 år er andelen ca. 45 %.»

Korridorforslaget fikk solid positiv omtale høsten 2023 gjennom innslag i NRK Radio og på NRKs nettsider. NOA skrev også innlegg i Klassekampen, som ble besvart av Norskog.

Siri Tollefsen drømmer om at
den gamle eventyrskogen..

skal vokse inn i granplantasjer
og hogstfelt rundt Oslo.

Utklipp fra nrk.no
«Drømmen om
eventyrskogen»,
publisert 2.10.2023

I slutten av november publiserte NIBIO sin rapport *Økologiske korridorer i landskapsplanlegging – et godt forvaltningstiltak for biologisk mangfold?*, skrevet på oppdrag fra Landbruks- og matdepartementet. Rapporten går langt i å diskreditere økologiske korridorer som tiltak for biologisk mangfold i skog.

NOA fulgte opp med å sende brev til Landbruks- og matdepartementet der vi stilte spørsmål ved at NIBIO-rapporten etter eget sigende «oppsummerer den faglige kritikken» mot økologiske korridorer og ikke gir en balansert gjennomgang av kunnskapsstatus slik departementet hadde lagt til grunn i sin oppdragsbeskrivelse. Departementet skrev i sitt svar til NOA at de ikke så noen grunn til å be om en ny rapport. Saken ble også omtalt i NRK Radio og i leserinnlegg i Nationen v/skogutvalgets Gjermund Andersen.

Arealplanen hadde høringsfrist 22. desember 2023. NOA utarbeidet en grundig og omfattende uttalelse til støtte for korridorforslaget, som blant annet inneholdt prinsipper for utforming av korridorene, vurdering av de ulike delkorridorene og skjøtselforslag, i tillegg til en juridisk gjennomgang av hjemmelsgrunnlaget for slike hensynssoner etter plan- og bygningsloven. Uttalelsen kan leses i sin helhet via NOAs hjemmeside eller kommunens saksinnsynsløsning.

Alle natur- og miljøorganisasjoner støtter forslaget om økologiske korridorer i Marka i sine uttalelser. Forslaget har også intern støtte i Oslo kommunes fagmiljøer; Bymiljøetaten og Klimaetaten. Skogeierinteresser og skognæringen hevder i sine uttalelser at forslaget hverken har faglig forankring, juridisk grunnlag eller at konsekvensene for økonomi og næring er utredet godt nok. Skiforeningen og OOF mener konsekvensene av forslaget for friluftsliv skulle ha vært utredet.

Kommunevalget 2023 førte til byrådsskifte i Oslo. I det nye byrådets Hammersborgerklæring kan man lese at byrådet vil arbeide for økologiske korridorer i Marka. Politisk behandling av arealplanen forventes ikke før i 2025, da det nye bystyreflertallet først ønsker en revisjon av kommuneplanens samfunnsdel.

NOA har over mange år arbeidet for å knytte de artsrike områdene nord i Marka sammen med kommuneskogen nær Oslo, slik at de naturlig hjemmehørende gammelskogsartene kan vandre tilbake og få større utbredelse også i kommuneskogene. Prosjektet gikk under navnet «Sammenhengende villmark» og er omtalt blant annet i Markakalenderen 2024, Grevlingen nr. 4 2023 og på nettsiden www.reddgammelskogen.no.

Med Oslos forslag om økologiske korridorer i Marka er denne visjonen nærmere en realitet enn noen gang tidligere. NOA vil følge Oslos behandling av arealplanen, og de økologiske korridorene, tett videre gjennom 2024 og frem mot politisk behandling.

Vern av Østmarka nasjonalpark og Østmarka friluftslivsområde

Fredag 10. november 2023 ble en historisk dag, med vernevedtak om Østmarka nasjonalpark (53,9 km²) og Østmarka friluftslivsområde (16,9 km²) av kongen i statsråd.

Tanken om en nasjonalpark i Østmarka ble unnfanget av styret i Østmarkas Venner i 2011. Det har altså vært en lang og krevende prosess i hele 12 år før vernet endelig kom i 2023.

Vi gleder oss sammen med alle ildsjelene som har stått på for å fremme nasjonalpark i Østmarka og gjengir refleksjonene fra NOAs og Østmarkas Venners mangeårige styremedlem Sigmund Hågvar i Markakalenderen 2024 (baksidetekst for januar måned):

Naturvernorganisasjonene har en viktig pådriverfunksjon, både i den generelle samfunnsdebatten og i konkrete naturvernsaker. Man kan ikke overlate naturvernet til politikerne alene. I denne saken har NOA og Østmarkas Venner samarbeidet godt. Og vi fikk politikerne etter hvert med oss! Nasjonalparken er vår gave til fremtidige generasjoner.

To sentrale personer i arbeidet for nasjonalpark i Østmarka; leder av Østmarkas Venner, Helga Gunnarsdottir, og styremedlem i Østmarkas Venner og NOA, Sigmund Hågvar, skuer ut over det som nå er Østmarka nasjonalpark. Foto: Håkon Breivik Myhr.

Samla plan for vern og restaurering av Markas naturverdier

Arbeidet med å lage en samla plan for vern og restaurering av Markas naturverdier ble videreført i 2023. I 2023 er det foretatt nye registreringer av gammelskogen og mulige sammenbindingsområder mellom reservatene på Romeriksåsene og i Nordmarka. Videre er potensialet for landskapsøkologiske korridorer og «hoppesteiner» i resten av Marka grundig vurdert basert på miljødata og flyfoto, som grunnlag for ytterligere feltarbeid sommeren 2024.

I forbindelse med flere nye søknader om hogst i gammelskogsområdene på Ringkollplatået desember 2023 inviterte NOA grunneierne i området til et informasjonsmøte om ordningen med frivillig vern av skog. På møtet som ble avholdt januar 2024, deltok også representanter fra Viken Skog og Norskog. Viken Skog har fulgt opp aktuelle grunneiere i etterkant av informasjonsmøtet, for å avklare mulighetene for frivillig vern.

Nye verneområder i Marka

Følgende naturreservater er vedtatt sist arbeidsår

- Ramndalen, Nittedal kommune (utvidelse), juni 2023.
- Tullebrennhaugen, Lunner kommune, desember 2023.
- Fjellsjøhøgda, Lunner kommune, mars 2024.

I tillegg er følgende forslag om nye verneområder i prosess:

- Geitåsen og utvidelse av Høgsmåsan naturreservat, Lillestrøm og Gjerdrum.
- Krokskogstupene, Hole.
- Utvidelse av Eine naturreservat, Bærum.
- Utvidelse av Østmarka friluftslivsområde, Oslo.
- Utvidelser av Østmarka nasjonalpark, Lørenskog og Enebakk.

Oppfølging av hogst omsøkt og godkjent etter markaforskriften

Ingen forbedring av mulighetene for innsyn og medvirkning i hogst i Marka

Som omtalt i årsberetningene for 2021 og 2022 har innføringen av ny markaforskrift fra 1.1.2022 gjort det svært krevende for NOA å få informasjon om søknader og vedtak om hogst i Marka.

Tross innføring av digital søknadsplikt er det fremdeles ikke etablert noen digital innsynsløsning. NOA får bistand fra frivillige til å følge opp en fast ukentlig rutine for krav om innsyn i nye digitale hogstsøknader og -vedtak fra Landbruksdirektoratets sakssystem ØKS. Imidlertid tillater direktoratet fremdeles innsending av gamle søknadsskjemaer per epost til

markakommunenes landbrukskontorer. Slike analoge søknader registreres ikke i ØKS-systemet. NOA må derfor parallelt følge opp samtlige markakommuners postlister for om mulig å få kjennskap til slike manuelt innsendte hogstsøknader.

Det har vist seg utilstrekkelig kun å holde oversikt over hogstvedtak, fordi hogstene i mange tilfeller gjennomføres i løpet av få dager etter vedtak – og dermed før vedtak er offentliggjort og kommet NOA i hende.

NOA sendte i desember 2023 to klager til Sivilombudet, relatert til denne problematikken.

Klage av 19.12.2023 på Landbruks- og matdepartementets avslag 7.2.2023 på NOAs krav om fortløpende innsyn i hogstsøknader og -vedtak, med referanse til bl.a.

Århuskonvensjonen og EU-direktiv som skal gi allmennheten mulighet til medvirkning i saker som angår miljøet. Sivilombudet meddelte i februar 2024 at de ikke tar saken til behandling, fordi forholdet til Århuskonvensjonen og EU-direktivet ikke er svart ut i departementets avslag 7.2.2023. NOA vil derfor rette ny henvendelse til departementet spesifikt om markaforskriftens manglende overholdelse av Århuskonvensjonen og EU-direktivets bestemmelser, før om nødvendig en revidert klage til Sivilombudet vil kunne være aktuelt.

Klage av 19.12.2023 på Statsforvalteren i Oslo og Vikens avslag på klage fra NOA vedrørende oversatt klagefrist for hogstvedtak for Hønsivangen, Gjerdrum kommune.

Hogstvedtaket ble fattet ved inngangen til fellesferien og NOA ble først kjent med vedtaket i starten av august. Kommunen avslo å behandle NOAs klage, med begrunnelse at klagefristen var utløpt. NOAs argumenter om at hogstvedtaket ikke var sendt til NOA, at klagefristen løp gjennom fellesferien og at kommunen ikke har dokumentert dato for publisering av hogstvedtaket førte ikke frem, hverken hos kommunen eller statsforvalteren. En mer detaljert beskrivelse av saksgangen kan leses i Grevlingen 4-2023. Sivilombudet meddelte 19.2.2024 at de ikke ser grunn til å undersøke saken nærmere, men presiserer samtidig at dette ikke innebærer at de går god for alle sider ved forvaltningens håndtering av saken.

NOA vil arbeide videre for at søknader og vedtak om hogst i Marka skal bli fortløpende åpent tilgjengelig, slik at markaorganisasjonene og allmennheten for øvrig gis reell mulighet til å bringe relevant kunnskap inn i kommunens saksbehandling – og at hogst ikke kan påbegynnes før klagefristen er utløpt.

Hogst i Oslomarka 2023

NOA registrerer og dokumenterer fortløpende, på eget initiativ, alle tilsendte hogstsøknader i Oslomarka. På grunn av ny forvaltningspraksis og ulik dokumentasjon mellom kommuner og

skogeiere, er det heller ikke for 2023 mulig å gi en oppsummering av hogstomfanget, slik det er gjort for 2021 og tidligere år.

Med bakgrunn i problematikken omtalt i forrige kapittel har det vist seg for ressurskrevende å føre oversikt over hogster i marka etter 2022. Vi har måttet prioritere tiden på å kontrollere om omsøkte/godkjente hogster kommer i konflikt med natur- og friluftslivsverdier.

Oppfølging av hogstmeldinger / klager

NOA gjennomførte også i 2023/2024 en rekke synfaringer av områder omsøkt for hogst.

Elleve hogstvedtak er påklaget begrunnet med manglende hensyn til naturverdier, landskapsverdier og/eller verdier knyttet til naturopplevelse og friluftsliv. Vi har også i 2023/2024 ved flere tilfeller påvist at kommunens vurdering av naturmangfoldlovens forvaltningsprinsipper er mangelfull, og at kunnskapsgrunnlaget kommunen baserer sine vurderinger på er mangelfullt, uten å ha fått gehør for dette hos landbruksavdelingen hos Statsforvalteren i Oslo og Viken som klagemyndighet.

I tabellen under er listet opp NOAs hogstklager i arbeidsåret 2023/2024, samt klager som ikke var avgjort da forrige årsberetning ble skrevet.

Kommune, sted	Gbnr.	Klagemåned	Klageårsak	Utfall av klagen
Jevnaker	167/2	Desember 22	Saksbehandlingsfeil og manglende miljøregistreringer	Klagen tas ikke til følge
Ringerike	182/6	Februar 23	Flatestørrelse, landskapseffekt og kantsone	Klagen tas ikke til følge
Lørenskog, Obos	97/10	Mai 23	Hogstform og konsekvens for naturopplevelse og friluftsliv	Landbrukskontoret stilte noen nye vilkår for å dempe flateinntrykket i deler av hogstområdet.
Oslo, Damåsen	15/1	Juni 23	Hogst i naturtype av A-verdi (DN13)	Godkjenning trukket av landbrukskontoret etter NOAs klage
Ringerike, Steinvollen	15/1	Juli 23	Hogst i naturtype og gammelskog	Ikke avgjort
Gjerdrum, Hønsivangen	46/23	August 23	Hogstform og konsekvens for natur, friluftsliv og opplevelsesverdier.	Ikke behandlet fordi kommunen hevdet klagen var fremmet for sent. NOA-klage til SFOV førte ikke frem.

Nittedal, Høyfjellsvangen		Oktober 23	Flatehogst, tross miljøverdier som ikke var registrert	Klagen tas ikke til følge
Ringerike, Ringkolltoppen	134/1	Desember 23	Landskapseffekt og konsekvens for natur og friluftsliv	Klagen tas ikke til følge
Ringerike, Ringkollplataået	105/30 (99/2)	Desember 23	Gammelskog, konsekvens for natur og friluftsliv	Hogstsøknad trukket
Ringerike, Ringkollplataået	102/6	Januar, 24	Gammelskog, konsekvens for natur og friluftsliv	Ikke avgjort
Ringerike, Ringkollplataået	102/5	Januar, 24	konsekvens for natur og friluftsliv	Ikke avgjort

Flere av klagesakene er utdypet i Grevlingen 4-2023.

Oslo kommuneskoger

NOA får i likhet med andre markaorganisasjoner Oslo kommuneskogers hogstplaner til gjennomsyn. Hogstplanene rulleres årlig, men normalt med en tidshorisont for gjennomføring av planlagte hogster på to år. Kommunen inviterer til befaringer med kommunen dersom organisasjonene ønsker det. Prosessen gir rom for konstruktiv dialog og forutsigbarhet.

NOA har også i 2023 gjennomgått hogstplanene og gitt innspill om skjøtselsmetoder eller ikke-hogst i viktige områder for naturopplevelse, naturverdier og friluftsliv. NOA har også deltatt på befaringer i forbindelse med søknader om oppgradering av kommunens landbruksveier, blant annet Bomveien i Skådalen, og gitt innspill til disse.

Arealinngrep i Marka

Mylla/Elgkollen: Ny områderegulering av fritidsboliger stanset

Jevnaker kommune varslet mars 2023 oppstart av planarbeid for en områdeplan for nye hyttefelt rundt og opptil Helgehaugen (707 m.o.h.) ved Mylla nord i Nordmarka, med høringsfrist mai. Området ligger like utenfor markagrensa.

Høringsuttalelsene avdekket bred motstand mot ytterligere hyttebygging i området, også lokalt. Alt fra grunneier- og beitelag, hytteforeninger og natur- og friluftsforsamlinger var samstemte om de negative konsekvensene av å tillate flere hyttefelt.

NOA samarbeidet mai/juni tett med lokallaget i Jevnaker og lokale ildsjeler for å få mest mulig oppmerksomhet rundt saken og den massive motstanden. Blant annet inviterte NOA og lokallaget natur- og friluftslivsorganisasjoner, politiske partier i Jevnaker og andre organisasjoner og privatpersoner som hadde gitt kritiske uttalelser mot områdeplanen, til felles befarings 8. juni, før den politiske behandlingen. Naturvernforbundets leder Truls Gulowsen deltok også.

Befaringen medvirket til at også kommunestyret gjennomførte tilsvarende befarings med utbygger før kommunestyrets behandling. Etter selvsyn av de massive naturinngrepene fra eksisterende hytteutbygging ble utvikling av ny områdeplan nedstemt med 12 mot 11 stemmer i kommunestyremøte 22. juni 2023.

En hyggelig påminnelse om at kamper for naturen kan vinnes - og solid inspirasjon til videre naturvernarbeid. En stor takk til alle lokale krefter som bidro til at saken endte godt!

Se også oppsummering i Grevlingen 4-2023.

*Hogstfelt øst for Helgehaugen klarert for nytt hyttefelt med fri utsikt – og innsikt – sørover mot Kolleren og Nordmarka i bakgrunnen. Heldigvis avverget med kommunestyret i Jevnakers knappe flertallsvedtak juni 2023.
Foto: NOA*

Ny skogsbilvei i Sørmarka, “Karlsrudveien”

NOA gikk i desember 2022 til sak for å få stanset byggingen av 5 km skogsbilvei innenfor Markagrensa. Den rettslige problemstillingen om reguleringsplikten i plan- og bygningsloven § 12-1 også gjelder landbruksveier har betydning for planbehandling av alle større landbruksveier i Norge, men er spesielt viktig for Marka hvor oppstart og stadfestelse av reguleringsplaner skal godkjennes av Klima- og miljødepartementet.

NOA nådde ikke frem og har måttet dekke egne og motpartens saksomkostninger, total om lag kr 700 000,-.

En viktig klargjøring kom gjennom Kommunal- og distriktdepartementets tolkningsuttalelse om reguleringsplikt for landbruksveier 19.12.2023. Med bakgrunn i tolkningsuttalelsen stadfestet Klima- og miljødepartementet i januar 2024 Nordre Follo kommunes nye arealplanbestemmelse om at kommunen skal vurdere krav om reguleringsplan for nye landbruksveier i Marka, når disse vil innebære et arealinngrep større enn 5 dekar.

Det vises for øvrig til omtale av sakskomplekset knyttet til reguleringsplikt for landbruksveier og Karlsrudveien i årsberetningen for 2022, i Grevlingens utgaver 2-2023 og 3-2023 og i styrets beretning for 2023.

Ny skogsbilvei i Østmarka, Lørenskog; “Dammyrveien”

Etter høring av Losby Bruks søknad om ny skogsbilvei i Østmarka august/september 2022 etter landbruksveiforskriften har videre saksbehandling i Lørenskog kommune ligget i bero i påvente av nye miljøregistreringer på Losbys skogeiendom og arkeologiske registreringer langs den foreslåtte veitraseen.

Revisjonen av miljøregistreringene ble ferdigstilt høsten 2023 og Losbys rapport og informasjon om miljøregistreringene i NIBIOs karttjeneste Kilden viser at det er kartlagt et betydelig areal med såkalte livsmiljøer, deriblant «gamle trær» og «liggende død ved» i skogen som sokner til veitraseen. Imidlertid har Losby fått aksept gjennom skogsertifiseringsordningen for å «velge bort» de fleste av disse livsmiljøene, noe som betyr at det i liten grad vil være knyttet restriksjoner til skogsdrift i disse livsmiljøene.

I lys av Karlsrudveisaken og Kommunal- og distriktsdepartementets tolkningsuttalelse om reguleringsplanplikt for landbruksveier, sendte NOA sammen med Naturvernforbundet i Lørenskog brev til Lørenskog kommune 29.2.2024 der vi presiserer at kommunen må vurdere reguleringsplanplikten før de sluttbehandler veisøknaden etter landbruksveiforskriften.

Østmarkas Venner utarbeidet i samarbeid med NOA og lokallaget i Lørenskog en underskriftskampanje mot veien som per mars 2024 har oppnådd nesten 8 000 underskrifter.

Politisk behandling forventes i mai 2024.

Gyrihaugen - vei til ny radarstasjon

7. juni 2023 deltok NOA på befaring til Gyrihaugen i regi av Forsvarsbygg for å se status for anleggsarbeidet. Den nye veien til topp-plataet var i all hovedsak ferdig anlagt og ved toppen var et stort område sprengt og planert for å gi plass til nytt forsvarsanlegg.

12. juli kom nyheten om at Forsvaret ikke kan benytte Gyrihaugen som lokasjon likevel, på grunn av konflikt med andre forsvarshensyn.

Ringerike kommune og Forsvarsbygg inviterte markaorganisasjonene og Statsforvalteren i Oslo og Viken til informasjonsmøte på Hønefoss i august 2023. NOA og lokallaget deltok, i tillegg til DNT, Skiforeningen og OOF. Mye var da uklart om prosessen videre.

Høsten 2023 sendte Ringerike kommune varsel til Forsvarsbygg om at de vil kunne vedta omgjøring av dispensasjonsvedtaket som ble gitt forut for etablering av veien til Gyrihaugen. Forsvarsbygg hevdet i sine tilsvær at det ikke finnes grunnlag for å omgjøre dispensasjonene og mener veien vil komme til nytte for mange gode formål. De ba derfor kommunen vente med å se hvordan inngrepene ser ut våren 2024 før kommunen tar stilling til omgjøring og eventuelt stiller krav om oppretting av inngrepene.

Fra befaring med Forsvarsbygg og markaorganisasjonene av ny vei til Gyrihaugen juni 2023. Foto: NOA

Januar 2024 vedtok hovedutvalg for miljø og arealforvaltning i Ringerike kommune at spørsmålet om å omgjøre det opprinnelige dispensasjonsvedtaket og ta stilling til eventuelle pålegg om retting (av naturinngrepene) etter markaloven § 18 utsettes til etter befarings på våren. NOA vil følge opp saken videre med mål om tilbakeføring av naturinngrepene til opprinnelig tilstand.

Oppgradering av alpinanlegget i Grefsenkleiva og Trollvannskleiva

Under Oslos rødgrønne byråd ble det utarbeidet et forslag for oppgradering av alpinanlegget som hovedsakelig holder seg innenfor dagens avskogede areal. Dette fordi byrådspartiene i sin samarbeidsplattform var samstemt om at det ikke skulle skje utvidelser av idrettsanlegg i Marka.

Idrettsorganisasjoner ønsker imidlertid en oppgradering som blant annet innebærer ny heis gjennom gammel og opplevelsesrik skog øst for Grefsenkleiva. Kultur- og idrettsbyråden inviterte NOA og lokale natur/friluftorganisasjoner til dialogmøte februar 2024. Her kom det frem at det nye byrådet vurderer forslaget om heis gjennom gammelskogen, men er på søken etter en kompromissløsning som kan tilfredsstille både natur, friluftsliv og idrett.

Detaljregulering for utvidelse av steinbrudd på Steinshøgda, Bærumsmarka

Både Oslo og Omland Friluftsråd (OOF) og NOA pekte i sine uttalelser på at det måtte finnes erstatningsareal tilsvarende utvidelsen av steinbruddet.

Forslag fremmet av Venstre under kommunestyrets sluttbehandling av reguleringsplanen 27.9.2023 om erstatningsareal fikk imidlertid ikke flertall. Forslaget lød: «Det bes om at Bærum kommune går i dialog med staten om en utvidelse av marka tilsvarende det arealet som er tatt ut av marka i denne reguleringsplanen. Det nye arealet bør være like stort eller større og ha tilsvarende eller bedre naturtilstand.»

Lahaugmoen: Reguleringsplan for ny skytebane i Gjelleråsmarka lagt ut på høring

Detaljreguleringsplan for Lahaug skytebane var til førstegangs politisk behandling mai/juni 2023.

Kommunedirektørens forslag til vedtak å avvise planforslaget – ikke legge forslaget ut på høring – med bakgrunn i de samlede negative virkningene for bl.a. natur, friluftsliv og jordbruksareal, men kommunestyret vedtok 14.6.2023 at planforslaget skulle legges ut på høring (offentlig ettersyn).

Etter supplerings med bl.a. kartlegging av fuglelivet i hekketiden og arkeologisk registrering av planområdet, ble planforslaget lagt ut på høring mars 2024, med høringsfrist i slutten av april. NOA går mot planene og samarbeider med lokallagene og Gjelleråsmarkas Venner.

Skogen og jorden i bakgrunnen skal sprenges bort og erstattes av høye støyvoller med skytebane i midten dersom reguleringsforslaget vedtas. Foto: NOA

Huken: Innkjøring av ubehandlede masser i strid med vedtatt reguleringsplan

Naturvernforbundet i Groruddalen avdekket høsten 2023 at det tilkjøres masser inn i Huken ved Ammerud i strid med vedtatt reguleringsplan for etterbruken av området. Samtidig ble man gjort oppmerksom på at mulig forurensede masser fra arbeidet med Follobanen var deponert i Huken tidligere.

Sammen med Alnaelvas Venner, Oslo Elveforum og Naturvernforbundet i Groruddalen sendte NOA brev til Oslo kommune v/Plan- og bygningsetaten og Statsforvalteren i Oslo og Viken 7.12.2023 der organisasjonene ba om umiddelbar stans av innkjøring av masser til Huken inntil forurensningssituasjonen er avklart og det er laget en plan for fremmedartbekjempelse som ikke bryter med vedtatt reguleringsplan.

Tross møte mellom lokale natur- og miljøorganisasjoner og byråd for miljø- og samferdsel januar 2024 og gjentatte purringer fra Statsforvalteren i Oslo og Viken har Plan- og bygningsetaten fortsatt ikke gjort en vurdering av om virksomheten som pågår er lovlig.

Annet

Markarådet

Det ble avholdt to møter i Markarådet i 2023, i januar og juni, hvorav det siste møtet inkluderte befaring i skogen rundt Solli gård i Vestmarka. NOA var representert på begge møter. Videre møteaktivitet avventer oppnevning av medlemmer til nytt Markaråd i etterkant av kommunevalget 2023 for perioden 2024-2027.

Markarådet har utenom møtene blitt orientert om utviklingen i Gyrihaugen-saken sommeren 2023 og om Forsvarsbygg og Ringerike kommunes informasjonsmøte for organisasjonene august 2023.

Registrering av kulturminnene i Marka

NOA har videreført samarbeidet med Østmarkas Venner og Lillomarkas Venner om bedre registrering og ivaretagelse av kulturminner i Marka. Fra NOA deltar Bjørn Faafeng og Ingar Bondhus. I 2023/2024 har det blant annet vært dialog og møter med Byantikvaren i Oslo.

REDD GAMMELSKOGEN

Forslag om opprettelse av Blåfjell naturreservat

Naturvernforbundets skogutvalg mottok i 2022 midler (kr 450 000,-) fra Sparebankstiftelsen DNB gjennom en utlysning om støtte til tiltak for å bevare naturmangfoldet.

Naturvernforbundet i Oslo og Akershus utførte prosjektet på vegne av skogutvalget.

Midlene ble benyttet til å gjennomføre to kurs i kartlegging av gammelskog sammen med 23 studenter innen naturfaglige studieretninger på Norges Miljø og Biovitenskapelige Universitet og Universitetet i Sørøst-Norge, noen forberedende og supplerende befaringer av administrasjonen og til utarbeidelse av denne rapporten.

Prosjektområdet ble valgt ut på bakgrunn av den store andelen av sammenhengende gammelskog og nærheten til Skrim og Sauheradfjella naturreservat som til sammen ville blitt 161,85 km². Skulle forslaget bli vedtatt vil det forbigå Trillemarka-Rollagsfjell naturreservat i størrelse, og bli Norges største skogreservat. Den eventuelle utvidelse haster, da det foreligger planer om å utvikle området til et industriområde for sol- og vindkraft.

Siri Tollefsen har vært prosjektleder og oppsummerte arbeidet i rapporten *Forslag om opprettelse av Blåfjell naturreservat. En utvidelse som kan danne Norges største, sammenhengende skogreservat*. Erik Olfert Kagge har bidratt med utarbeidelse av kartgrunnlag, utførelse av feltarbeid og gjennomføring av kurs.

BYEN

Revisjon av Oslo kommunes arealplan

Forslag til ny arealplan for Oslo – *Oslo mot 2040* – ble lagt ut på høring 22. juni 2023, med 6 måneders høringsperiode. NOA medvirket på Oslo og Omland Friluftsråds høringsmøte oktober 2023 om arealplanens betydning for natur- og friluftsliv. NOA deltok også på Klimaetatens informasjonsmøte om arealplanen november 2023.

NOA avholdt to møter med Oslo-lokallagene gjennom høsten, for å høre lokallagenes syn og få innspill til NOAs uttalelse. Flere av lokallagene sendte også inn egne høringsuttalelser til arealplanen.

NOAs høringsuttalelse omfattet følgende hovedpunkter, med konkrete utdypende innspill:

1. Arealplanen må gi mer, ikke mindre natur og naturmangfold
2. Arealplanen må sikre befolkningen trivsels- og helsefremmende nærnatur
3. Arealplanen må legge grunnlaget for at klimamålene nås

NOAs støtte til forslaget om økologiske korridorer i Marka var utdypet i eget vedlegg, samt et notat om det juridiske grunnlaget for å fastsette hensynssoner i Marka i arealplanen.

Samlet plan for vern og restaurering av naturverdiene i Oslos elvedaler

NOAs elvedalsgruppe arbeider for vern og restaurering av naturverdiene i Oslos elvedaler.

8. september sendte NOA brev til samtlige politiske partier i Oslo, med våre viktigste natur- og miljøkrav, som innspill til kommende byrådssonderinger etter valget. Brevet inneholdt blant annet forslag om å utarbeide en samlet plan for vern og restaurering av elvedalenes naturverdier innen 2025.

Kommunevalget 2023 ga Oslo et nytt mindretallsbyråd, bestående av Høyre og Venstre. I byrådets samarbeidsplattform, Hammersborgerklæringen, inngår følgende vil-punkt:

«Byrådet vil: utarbeide en samlet plan for vern og restaurering av elvedalenes naturverdier, herunder sikre vern av Lysakerelva, Mærradalen, Alnaelva og Ljanselva.»

11. desember sendte NOA, Naturvernforbundet i Bærum og Naturvernforbundet Oslo Vest felles innspill til Oslo og Bærum kommuners arbeid med forvaltningsplan for Lysakerelva.

Februar 2024 varslet Statsforvalteren i Oslo og Viken oppstart av verneprosess for Lysakerdalen, som innebærer frivillig vern av skogområdene langs elven. Verneforslaget omfatter hovedsakelig kommunal eiendom, men statsforvalteren oppfordrer også private grunneiere om å melde sine aktuelle arealer inn i verneprosessen.

By- og tettstedsgruppe

Gjennom 2023 har NOA jobbet med å opprette en arbeidsgruppe som skal jobbe med bynaturen. Det startet i mai med et introduksjonsmøte med foredrag av landskapsøkolog og forsker i NIBIO, Wenche Dramstad, om bynatur.

Gjennom 2023 har det blitt arrangert 5 møter med varierende oppmøte. Dessverre fant ikke gruppen nok stabilitet og retning til å kunne fortsette. I november ble det bestemt av arbeid i gruppen legges på vent til etter årsmøtet 2024 for å se om det er grunnlag for å gjøre et nyttforsøk.

FJORDEN

Guidede turer

Det er arrangert 2 guidede turer som også var åpne for interesserte utenfor NOA og Fjordgruppen.

Vårtur Fornebu 4. juni

Det ble holdt foredrag av Morten Bergan om botanikk og geologi på Fornebu og Jan Magnusson om miljøsituasjonen i Bærumsbassenget. Det var ca. 30 personer som deltok på vandringen.

Til tur på Malmøya den 19.8 kom ca. 30 personer og 2 hunder. Vandringen gikk fra bussholdeplassen på Malmøya og i hovedsak langs den østre strandlinjen og avsluttedes på kafeen ytterst sør på øya. Det ble fortalt om miljøproblemer med utbygging av havneanlegg for fritidsbåter i fjorden (Jan Magnusson), vernede planter og annet planteliv på øya (Jørn Bjørndalen), samt om øyas geologi.

Uttalelser

Langviksbukta og flomvannsløsning og varmepumpe for Vikingmuseet.

Den 21.2.2023 kommenterte NOA en høring fra Statsbygg vedr flomvannsløsning for Vikingmuseet på Bygdøy. Vi etterlyste en konsekvensutredning for miljøet i Langviksbukta. I brev til Statsforvalteren den 17.9 2023 etterlyste vi også en miljøvurdering kring Langviksbukten i samband med en søknad om mudring for en småbåthavn i bukten.

I svar fra Statsbygg den 7.11.2023 ble det vist til ny rapport fra Multiconsult (27.10.2023) om miljøvurdering av flomløsningen i Langviksbukten (krav fra Statsforvalteren). I løsningen viste det seg å inngå en varmepumpe til Vikingmuseet ved å ta inn sjøvann fra 20 m dyp i

Havnebassenget og slippe det ut i flomtunellen på 6 meters dyp midtveis i Langviksbukten. Dette var nytt for NOA og vi påpekte overfor en lokal protestgruppe det problematiske ved å slippe ut 75 l/s av næringsrikt sjøvann til overflatelaget i bukta (overgjødslingsproblem). Etter møte med en journalist fra Universitetets avis for ansatte (Uniforum v/Grethe Tiedemann) ble en ny revidert rapport fra Multiconsult publisert (desember 23) med forslag til dypere returutslipp av sjøvannet fra varmepumpen (11m) lengre ut imot Havnebassenget. Fortsettelse følger!

Mudring i Bjørvika og inntak og utslipp av sjøvann til varmepumpeanlegg

Den 5.4.2023 sendte NOA et innspill til høring om mudringsarbeider i Bjørvika (Varmepumpeanlegg med inntak av sjøvann på 40 meters dyp i Bekkelagsbassenget og utslipp på 20 meters dyp i Havnebassenget). I desember 2023 ble søknaden trukket tilbake.

Bruk av overløp i Oslo kommune

Brev til Oslo Vann og avløpsetat (VAV) med en rekke spørsmål om overløp ved store nedbørsmengder. Vi bad om informasjon vedr. bruk av overløp, antall ganger badevannsforbud har innført, mengden vann under ekstremværet "Hans", samt hvilke planer etaten har for å redusere bruk av overløp i fremtiden (NOA brev fra den 25.9.2023). Vi fikk svar fra VAV: rapport om dette kommer våren 2024.

Utfylling i Lysakerfjorden

Morten Bergan fulgte opp forslag til utbygging i Lysakerfjorden.

Utbyggingen i Bestumkilen

Arbeidsgruppen *Tilgang til strandsonen* deltok i møter om Bestumkilen.

Utvidelse av molo ved Storsand

24.3.23 sendte Naturvernforbundet i Hurum og Røyken sammen med NOA og Fjordgruppen innvendinger mot utvidelse av molo ved Storsand. Protesten ga resultat. Moloen vil ikke bli utvidet.

Hyttebygging i Viernbukta

Morten Bergan og Jan Häusler skrev leserinnlegg i Budstikka 24.2.23 om et mulig hytteprosjekt kloss ved og delvis inne i naturreservatet Viernbukta på Brønnøya, Asker. Prosjektet ville ødelegge deler av Askers, kanskje, viktigste marine våtmark.

Aktiviteter i arbeidsgruppene

I februar 2023 opprettet Fjordgruppa 3 arbeidsgrupper:

Arbeidsgruppe: Avrenning, rensing og forurensing

Gruppen har foreslått økt rensing av fosfor på renseanleggene i Oslofjorden (Tiltaksplanen) samt ettersøkt Vann og avløpsetatens analyse av Hans og tiltak mot overløp.

Arbeidsgruppe: Det myke friluftslivet, tilgang til strandsonen

Gruppen forbereder arbeid med kartlegging av ulovlig utbygging i strandsonen. Følger også opp Bestumkilen.

Arbeidsgruppe: Biologisk mangfold, vern og forvaltning

Gruppen arbeider med et forslag til verneplan for indre Oslofjord der marint vern og vern av holmer og strandsoner ses i sammenheng. Et første utkast til områder foreligger.

I tillegg 3 tema som kan være aktuelt for nye arbeidsgrupper:

- Informasjon
- Klimatrusselen mot Oslofjorden
- Miljøvennlige småbåthavner: Gruppen forbereder et foredragstilbud til båtforeninger. Foredragene ta for seg strøm og bølgeførhold i fjorden samt hva som kan forbedre biologien i småbåthavner.

Andre aktiviteter

Nettverk Oslofjorden

Jørn Bjørndalen har deltatt på Nettverk for Oslofjordens møter i 2023. Han har fått Nettverket til å stå bak våre krav på 95% rensing av fosfor (i tillegg til nitrogenreduksjonene). Videre vil nettverket også gå inn for vern av 30 % av Oslofjorden samt trålfrie soner. Fjordgruppen blir sentral i dette. I oktober 23 ble det sendt 2 brev til Nærings- og fiskeridepartementet fra Nettverket om krav på stopp for dispensasjon for yrkesfiskere for fiske i tiltaksområdene for torskefiske samt krav til bedre informasjon om torskefredningen i Oslofjorden til yrkesfiskere og fritidsfiskere.

I møte med Naturvernforbundet sentralt fikk Jørn og Håkon Gundersen klarsignal for å arbeide med å organisere samarbeid om Oslofjorden med fylkeslagene kring fjorden. Møte skal holdes i 2024 etter at et tilsvarende møte med lokallagene i NOAs blir holdt (utvidet styremøte i 2024).

Grevlingen

Fjordgruppa var sentral i utarbeidelsen av artikler til temaheftet om Oslofjorden i Grevlingen nr. 3, 2023.

NATURFORMIDLING

NOAs SKOLEPROSJEKT: «Bynaturen – unges medvirkning i nærmiljøet i Osloregionen»

NOA utvikler og tester ut ulike undervisningsopplegg som tar utgangspunkt i en lokal natur- eller miljøsak og belyser den fra forskjellige sider.

Undervisningsoppleggene tilbys og utvikles i samarbeid med skoler i Oslo og Akershus. De enkelte oppleggene er tverrfaglige og spesielt tilpasset den aktuelle skolens nærmiljø. Målet med prosjektet er å tilby lokalt tilpassede undervisningsopplegg til skoler i hele Oslo og Akershus. Prosjektet gjennomføres med støtte fra Sparebankstiftelsen DNB og Oslo kommune.

Samarbeid med skoler

I 2023 utviklet og testet vi ut undervisningsopplegg ved Morellbakken skole og Frydenberg skole i Oslo og utviklet flere tilpassede nettsider for disse prosjektene. I tillegg har vi utviklet og gjennomført undervisningsopplegg om skog for ungdomsskolen og om eventyrskog for mellomtrinnet.

Morellbakken skole - Gransjordet

I samarbeid med Morellbakken skole utviklet vi et undervisningsopplegg kalt «Kampen om de grønne lungene», hvor elevene på 8. trinn fikk lage sitt eget forslag til utforming av parken (Gransjordet/Disenparken) i nærheten av skolen.

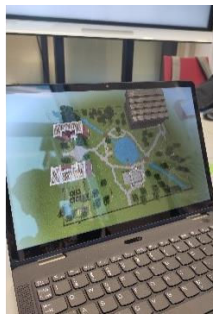
NOA laget en nettside med lokalt tilpasset faginnhold i naturfag og samfunnsfag som skolens lærere kunne benytte i undervisningen. Vi arrangerte også ekskursjoner for hele trinnet om historie og natur både på Gransjordet (februar) og i Nydalen/Grandalen (april).

Prosjektet ble avsluttet med at elevene laget en modell av Gransjordet, som ble presentert for elever, lærere og representanter fra blant annet velforeninger, bydelsadministrasjon, bydelspolitikere og lokal presse. Prosjektet fikk omtale blant annet i.

Frydenberg: Tema skog og Økern torg

I juni 2023 testet vi ut et undervisningsopplegg om skog og skogbruk rettet mot elever i ungdomsskolen. Undervisningsopplegget foregikk i området Skådalen/Vettakollen og var en natursti med utplasserte naturguider fra NOA. Underveis fikk eleven små foredrag og gjorde ulike aktiviteter. Testklassen var 9. trinn ved Frydenberg ungdomsskole i Oslo.

Høsten 2023 gjennomførte vi et undervisningsopplegg med samme trinn (nå 10. trinn) i samarbeid med lærerne. Temaet var den planlagte utbyggingen av Økern torg, og som ved Frydenberg ble undervisningsopplegget avsluttet med et prosjekt hvor elevene laget en modell av området som de presenterte for lærerne og en delvis ekstern jury. Lærerne fikk også her tilgang på en nettside spesielt utviklet for prosjektet, med fagressurser i flere fag. Vi gjennomførte ekskursjoner til området Årvoll Bjerke, og en av klassene deltok på en omvisning ved Ombygg på dagens Økern torg.

Elevene deltok på ekskursjoner med korte foredrag og aktiviteter. Ved Frydenberg kunne elevene velge mellom å lage fysiske og digitale modeller av Økern torg.

Eventyrskoger

Bålkos i eventyrskogen. Foto: NOA

Høsten 2023 utviklet og gjennomførte vi et undervisningsopplegg om *eventyrskoger* i samarbeid med en ekstern fagperson. Dette opplegget kombinerer fagene norsk og naturfag, og fokuserer på å se skogen både gjennom eventyrfotografier og med et økologisk perspektiv. Opplegget ble gjennomført i Skådalen, i samarbeid med hele 7. trinn ved Grünerløkka skole.

Nettsted

Vi har utviklet flere spesialtilpassede nettsider til skolene vi har samarbeidet med, men har dessverre ikke klart å publisere en samlande felles nettside. Denne nettsiden har vært under utvikling gjennom hele 2023 og forventes lansert i første halvdel av 2024.

Digitale kart

Målet med prosjektet var også å utvikle digitale kart knyttet til undervisningsoppleggene. Dette har vi valgt å nedprioritere inntil videre, hovedsakelig fordi vi ikke har hatt tilstrekkelige ressurser til å sikre ønsket kvalitet, men også fordi vi tror at erfaringene fra samarbeidsprosjektene vil hjelpe oss med å utvikle bedre fungerende og nyttige kart senere.

MARKAPORTEN SØNDRE SANDÅS

Åpen dag på Søndre Sandås

Formålet med åpen dag er å formidle naturkunnskap og informere om hvilke saker NOA arbeider med, som igjen kan bidra til mer engasjement rundt våre saker og flere frivillige.

Fast innslag på åpen dag har vært naturutstillingskassene, som alltid er svært populære blant barna. Servering av kaffe og vafler skaper en trivelig stemning og åpner for samtaler med de forbipasserende.

18.3.2023 - Mye nysnø og få besøkende gjorde at dagen ble brukt til å måke frem gangveier og gjøre plass i hagen til suppeserveringen forkant av den kommende ukens NOA-årsmøte.

16.4.2023 - På grunn av få frivillige ble opplegget justert. Forbipasserende ble tatt godt imot for en prat, men hovedaktiviteten var fuglekassesnekring i samarbeid med Røde Kors / MARTE nettverkssenter.

14.5.2023 - Været var på topp og over hundre kom innom for nystekte vafler og prat om natur. Fem sykler var innom vårt sykkelverksted på tunet. I tillegg ble det arrangert en svært populær smak-på-naturen tur med Vildkransens Edle Norman. Maria Andersen viste frem spiselige ville vekster i NOAs hage til de som kom for sent til å bli med på turen.

8.10.2023 - Det var strålende fint vær også på høstens første åpne dag. Det var dessverre litt få frivillige denne gangen. Sopp- og nyttevekstforeningen hadde også stand utenfor porten og begge tilbudene var populære.

19.10.2023 - En kald novemberdag. NOA annonserte med sykkelverksted og skogsyoga. Grunnet lave temperaturer og sent på året, var det begrenset med etterspørsel etter sykkelverksted-tilbudet. Vi gjennomførte en sesjon med skogsyoga og solgte markakalenderen for 2024.

10.12.2023 - Julestemning på årets siste åpne dag. Noe salg av bøker og kalendere, men svært få innom.

Skolebesøk

Med ett besøk før sommeren og 33 besøk etter har NOA gitt 958 barn en guidet tur i nærnaturen og et stasjonsbasert undervisningsopplegg i hagen på kontoret.

Fra høsten 2023 har NOA invitert barneskoler og barnehager (med 1.klasse på Uranienborg som en test allerede i juni) på besøk til lokalene våre. Her har det vært både forskjellige turer i skogen, og aktiviteter som søppelplukking og naturutstillinger i hagen.

I løpet av høsten har vi kunne gitt dette tilbudet til 958 barn, i alderen 3-12 år, fra 30 skoler og 3 barnehager i Oslo. Vi har stort sett fått gode tilbakemeldinger fra lærerne, og lærerne oppgir at de anbefaler dette tilbudet til andre lærere.

Aktiviteten har vært støttet av Oslo kommune, og har derfor vært et begrenset tilbud til Osloskolen og barnehager i Oslo indre by.

Annet

Digital natursti

NOA har utviklet en digital natursti i skogsområdet øst for Sognsvann, mellom Sandås og Svartkulp. Naturstien, som fokuserer på økosystemet skog og ulike typer skogbruk, består av 15 poster langs en rundløype og kan oppleves gjennom tekst og lydfiler.

Naturstien er for tiden tilgjengelig gjennom appen Fotspor, men på grunn av utfordringer med brukervennligheten, vurderer vi andre måter å tilby naturstien på i 2024.

Dugnader

Det ble arrangert jevnlig dugnader på Søndre Sandås gjennom 2023, med varierende oppslutning. Dugnadsgruppa kan gjerne bli større! Ta kontakt med oss på NOA-kontoret om du trives med all slags puslearbeid i sosialt lag.

Soppkontroller

Oslo og Omland Sopp- og Nyttevekstforening holdt soppkontroll på Markaporten Søndre Sandås hver søndag fra 27.08-08.10.

Foto: NOA

DNT

DNT arrangerte førstehjelpskurs på Markaporten Søndre Sandås 28.-29.10. I tillegg lånte DNT låven på Søndre Sandås for gjennomføring av ferskingkurs de holdt for Blå Kors.

ARRANGEMENTER I NOA-REGI

Samarbeid med Røde Kors

16.04 arrangerte NOA fuglekassesnekring på Markaporten Søndre Sandås for en gruppe fra Røde Kors Familiesenteret i Gamle Oslo. Tre familier (4 voksne og 6 barn) deltok, og det kom opp mange flotte fuglekasser rundt om på tomte vår.

25.06 arrangerte vi vårpusttur for Røde Kors nettverk etter soning. Turen hadde 7 deltakere.

06.08 arrangerte vi blåbærtur på Hestejordene ved Linderud for familiesenteret på Veitvet. Det deltok 7 familier.

17.09 kom Røde Kors familiesenteret i Gamle Oslo igjen. Da gikk turen inn til Svartkulp, der vi tente bål og grillet pinnebrød. På turen tilbake delte gruppen seg. Barna ble med inn i skogen for å se på Sogn gruve, mens de som trillet barnevogn fulgte veien tilbake. Det deltok 5 familier.

I tillegg var det planlagt en tur i november på Stovner. Denne turen ble avlyst på grunn av lavt oppmøte og dårlig vær.

Samarbeid med Blå Kors

Vi arrangerte seks tematurer, hvorav fire var på Sognsvann for Blå Kors. Formålet var å gi deres deltakere et forhold til hvordan de kan bruke naturen og delta i organisasjonsliv. To av turene var åpne også for medlemmer i Naturvernforbundet. I tillegg arrangerte vi åtte naturpustturer for Blå Kors, hvorav fire var på Sognsvann og resten på Bygdøy. Sammen arrangerte vi en temakveld med Sigmund Hågvar om naturglede, økosorg og fremtidshåp.

- 04.05 2023: Blå Kors tur på Bygdøy
- 11.05 2023: Smak på naturen tur
- 25.05 2023: Blå Kors tur på Bygdøy
- 15.06 2023: Blå Kors tur på Sognsvann
- 29.06 2023: Fisketur med Jeger og Fiske og Blå Kors
- 24.08 2023: Blåbærtur fra Markaporten Søndre Sandås
- 31.08 2023: Høstpust Sognsvann
- 07.09 2023: Fisketur
- 14.09 2023: Høstpust Bygdøy
- 28.09 2023: Høstpust på Sognsvann
- 12.10 2023: Høstpust på Bygdøy
- 26.10 2023: Høstpust på Sognsvann
- 16.11 2023: Båltur på Sognsvann
- 30.11 2023: Temakveld hos Blå Kors

“Smak på naturen”-turer

I samarbeid med flere av byens frivilligsentraler, frisklivssentraler, andre organisasjoner og NOA-lokallag arrangerer NOA «smak på naturen» -turer. Disse turene formidler kunnskap om spiselige ville vekster i nærnaturen. Edle Catharina Norman er turleder og turene arrangeres av Maria Andersen i NOA-sekretariatet. Turene finansieres hovedsakelig gjennom inkluderingsmidler fra Miljødirektoratet under prosjektnavnet «Naturen som

inkluderingsarena», men også gjennom aktivitetsmidler fra Oslo kommune, samt bydelsmidler fra bydel Bjerke og Grorud.

I 2023 ble følgende «smak på naturen»-turer gjennomført:

- 30.5.2023: Tøyen. Samarbeid med Tøyen frivilligsentral og Frisklivssentralen. Turen var et tilbud til den vandrende språkkafeen.
- 05.6.2023: Isdammen på Årvoll. Samarbeid med Årvoll Gård og Naturvernforbundet i Groruddalen.
- 07.6.2023: Oppsal. Samarbeid med Oppsal frivillighetssentral.
- 12.6.2023: Bogerud. Samarbeid med Frivillighetssentralen på Bøler.
- 15.6.2023: Sognsvann. Samarbeid med lokallaget Oslo Nord og Sogn Frivillighetssentral. Dette arrangementet ble også et tillegg til NOAs sommertreff.
- 16.6.2023: Romsås. Samarbeid med Naturvernforbundet i Groruddalen og Romsås-dagene.
- 22.6.2023: Svartdalen. Samarbeid med lokallaget Oslo Øst og Gamle Oslo frivillighetssentral.
- 8.8.2023: Sognsvann. Blåbærtur fra Markaporten Søndre Sandås i samarbeid med Frivillighetssentralen Gamle Oslo.
- 14.8.2023: Isdammen på Årvoll. Blåbærtur i samarbeid med Naturvernforbundet i Groruddalen og Årvoll Gård

Naturpust

NOA har videreført samarbeidet med Susanne Genneper i GetOut Coaching. Turene finansieres gjennom aktivitetsmidler fra Oslo kommune, samt at tilbudet inngår i samarbeidet med Blå Kors, i tillegg til andre samarbeidsaktiviteter.

Naturmeditasjon er et viktig verktøy for å senke skuldrene og gi mer tilstedeværelse i møte med naturen. Dette igjen gir bredere naturopplevelser og bidrar positivt til psykisk helse. Tilbudet kan både brukes som helse-aktivitet og som teambuilding.

Datoer 2023:

- 06.06 2023: Åpen tur på Sognsvann (10 deltakere)
- 10.08 2023: Åpen tur på Sognsvann (7 deltakere)
- 15.08.2023: Åpen tur på Sognsvann (5 deltakere)
- 05.09.2023: Åpen tur på Bygdøy (12 deltakere)
- 12.09.2023: Åpen tur fra Bygdøy (8 deltakere)
- 26.09.2023: Åpen tur fra Sognsvann (10 deltakere)
- 10.10.2023: Åpen tur fra Sognsvann (11 deltakere)
- 24.10 2023: Åpen tur på Bygdøy (10 deltakere)
- 01.11 2023: Åpen tur på Bygdøy (8 deltakere)

Kalendertur til Krokskogen

Den 24.9.23 arrangerte NOA en tur til Krokskogen naturreservat med start fra Skansebakken i Sørkedalen. Dette var septemberturen i Markakalenderen for 2023.

Strålende vær, men kun en håndfull deltakere lot seg lokke med på en krevende og innholdsrik heldagstur.

EKSTERNE ARRANGEMENTER OG AKTIVITETER

Rydd Marka

Naturvernforbundet i Oslo og Akershus videreførte samarbeid med Rydd Marka. Det ble avholdt 7 ryddeaksjoner i løpet av 2023, og en felles temakonferanse om søppel og naturmangfold (04.03.23) på NIO house i Oslo sentrum. Der holdt blant annet Mikkel Soya Bølstad foredrag om skogens tilstand og trusler. Det var rundt 30 personer som kom innom arrangementet på NIO.

Friluftslivets dag, friluftslivets uke og fotoutstilling på Søndre Sandås

Naturvernforbundet i Oslo og Akershus og Naturvernforbundet i Oslo Nord deltok på Friluftslivets dag 03.09 2023 på Sognsvann. Samtidig åpnet NOA sin utendørs fotoutstilling med storfint besøk av byråd for miljø og samferdsel Sirin Hellvin Stav. Utstillingen sto i 3 uker, og mange gikk innom Søndre Sandås for å se på bildene.

Flerkulturell friluftsfest

Torsdag 19. september 2023 var det flerkulturell friluftsfest på Sognsvann i Oslo. Dette er et arrangement i regi av Oslo og Omland Friluftsråd hvor man inviterer mottaksklasser og voksenopplæringsklasser for å lære om friluftsliv og bli kjent med markakulturen. NOA hadde en godt besøkt stand med natur-utstillings-kasser.

Lysvandring Alnaelva

Torsdag 12. oktober sto NOA på stand sammen med Naturvernforbundet i Groruddalen og Gjelleråsmarkas venner ved Stovner Rockefabrikk. Det var svært lite folk i området. En annen og bedre lokasjon må brukes ved lysvandringen i 2024 for å kunne få et bedre utbytte av deltakelsen.

Klesbyttedag – Ombruksuka

19.11.23 var det åpning av Oslo kommunes Ombruksuke på Rådhuset i Oslo. NOA var invitert av kommunen til å delta på åpningen av Ombruksuka 2023, og vi stilte derfor med vårt første klesbyttemarked (i Fylkeslagets regi, lokallagene våre har gjort en veldig god jobb med dette i flere år). Flere tusen mennesker var innom Rådhuset denne kalde novemberdagen, og totalt ble det byttet bort litt over 600 klesplagg. Dette betyr at vi sparte naturen for rundt 3 millioner liter vann, over 1560 kg kjemikalier og 14 400 kg CO2-e utslipp.

Vi fikk også flere politikere til å delta ved å levere inn klær i forkant av klesbyttemarkedet. Blant dem var Arild Hermstad (MDG), Lan Marie Berg (MDG), Kari Elisabeth Kaski (SV), Grete Wold (SV), og Kathy Lie (SV). Både Arild Hermstad og Lan Marie Berg publiserte innlegg på Facebook og Instagram om arrangementet vårt, noe som ga stor publisitet og hjelp til å trekke folk inn.

UTTALELSER, KLAGER, UTSPILL

Fra NOA

02.02.2024: *Innspill til representantforslag 63 S (2023-2024) om vern av naturskog og gammelskog*

22.12.2023: *Uttalelse til Oslos kommuneplan.*

11.12.2023: *Innspill til forvaltningsplan for Lysakerelva*

22.11.2023: *Klage på konsensjonsvedtak om uttak av vann til snøproduksjon i Trollvann, Oslo.*

27.10.2023: *Saksnummer 20/03437 – Høringsuttalelser - endringer arealdel. Kommentarer til opprettelse av nytt massedeponi på Glosli. Felles uttalelse med Naturvernforbundet i Nittedal.*

29.9.2023: *Uttalelse til høring - endring av forbrukerklageforskriften – gebyr og verdigrense.*

29.9.2023: *Kommunedelplan for naturmangfold i Hurdal –forslag til planprogram.*

27.9.2023: *“Høringsuttalelse 202004336” - uttalelse til søknad om konsesjon for uttak av vann fra Trollvann*

16.09.2023: *Høringssvar Østreheimsveien 28 A sak 202003584. Felles uttalelse fra Naturvernforbundet i Groruddalen og NOA.*

15.9.2023: *Uttalelse til høring - skogsbilveien – gnr 27 bnr 2286 og gnr 12 bnr 55 i Oslo. Til Regionkontor Landbruk*

13.9.2023: *Uttalelse til høring av søknad om tillatelse til mudring i Langviksbukta (gbnr. 2/87) i Oslo kommune. Til Statsforvalteren i Oslo og Viken.*

10.8.2023: *Vedr. høring - skogsbilveien gnr 27 bnr 2286 og gnr 13 bnr 55 i Oslo*

31.05.2023: *Klage over kommunestyrets vedtak av 3.5.23 Vallerveien 146 – detaljregulering – 2.gangs behandling av, sak PS-041/23*

25.05.2023: *Innspill til Områdeplan for fritidsbebyggelse ved Mylla PlanID 87. Til Jevnaker kommune.*

28.04.2023: *Innspill til forslag til planprogram for kommunedelplan for kulturminner, kulturmiljø og kulturlandskap. Til Bærum kommune, støttet av BNF.*

05.04.2023: *Høring av søknad etter forurensningsloven til mudring i Bjørvika i Oslo kommunr, saks.nr. 2023/6452. Til Oslo kommune, sammen med NOAs fjordgruppe.*

Uttalelser i regi av Forum for natur og friluftsliv (FNF) - støttet av NOA

FNF Oslo og Akershus

30.01.2024: Felles uttalelse til stortingsmeldinger natur og klima

24.01.2024: Uttalelse til endring av kommuneplanens bestemmelser om vassdrag og kantsone, Asker kommune.

01.09.2023 - Kommuneplanens arealdel 2023-2040, Nannestad kommune

06.07.2023 - Skogbruksloven: Innspill til bedre kunnskapsgrunnlag, veiledning, medvirkning og verdivalg

23.06.2023 - Uttalelse til varsel om oppstart: Regulering av Haug masseinntak, Ullensaker kommune.

02.06.2023 - Uttalelse til varsel om oppstart: Ny overføringsledning mellom Krogstad og Heia.

30.3.2023 - Uttalelse til kommuneplan for naturmangfold, Eidsvoll kommune.

31.3.2023 - Uttalelse til kommuneplanens arealdel 2023-2035, Frogn kommune.

Fullstendig oversikt over uttalelser fra FNF Oslo og Akershus er tilgjengelig på deres nettside.

ORGANISASJONEN

NOA er Naturvernforbundets fylkeslag i Oslo og Akershus.

Æresmedlemmer

Bredo Berntsen

Jens Gram

Jørgen Huse

Frithjof Funder

Finn Otto Kvillum

Gjermund Andersen

Bjørn Faafeng

Årsmøtet 2023

Styrets sammensetning:

Nikolai Norman (styreleder)

Sigmund Hågvær

Espen Ulvin

Paulina Dudzinska

Georg Reiss

Varamedlemmer:

Sinduja Krishnan

Morten Hansen

Valgkomite (alle på valg hvert år):

Ingvild Melvær Hanssen

Sissel Selvik

Torgeir Vestre

Revisor:

Flattum & Co (videreføring)

Styrets arbeid

Styret har hatt 10 møter i arbeidsåret 2023-2024, inkludert et “stort styremøte” i november om fjord og vassdrag der alle lokallagene ble invitert til å delta.

Representasjon

NOAs representanter i Naturvernforbundets landsstyre

Espen Ulvin

Karin Irene Olsen (vara)

Markarådet

Helen Svensson

Håkon Eide Gundersen (vara)

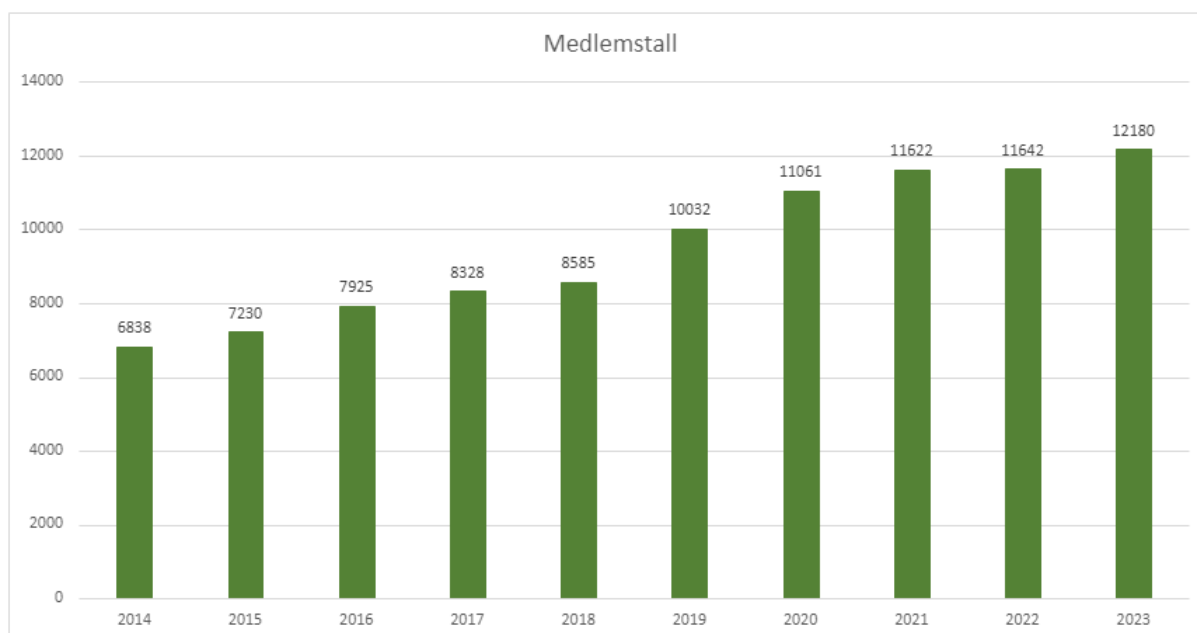
FNF (Forum for Natur og Friluftsliv) Oslo og Akershus

Håkon Eide Gundersen

Kari Balke Øiseth (vara)

Medlemsutviklingen

Det er registrert 12 180 medlemmer i NOA per 31.12.2023, en oppgang på 538 medlemmer siden 2022.

NOAs tradisjonsrike julegrøt

Onsdag 6. desember var det igjen klart for NOAs tradisjonsrike julegrøt på Disen Gård. Det ble servert rømmegrøt og spekemat, julekaker og gløgg.

Helene Lind Jensen fra Stiftelsen Biofokus presenterte deres rapport *Økologiske korridorer og områder med særlig store naturverdier i Marka i Oslo kommune*.

KONTORET

Det har i perioden vært 6-8 årsverk fordelt på følgende stillinger:

Håkon Eide Gundersen (100%):	Daglig leder (90 % frem til 31.3.23)
Hanna Løken (50%):	Kontormedarbeider
Tina Carina Laurendz (100%):	Kommunikasjonsrådgiver (sluttet 28.2.23)
Helene Lode (100%):	Kommunikasjonsrådgiver (startet 12.6.23)
Gjermund Andersen (100%):	Spesialrådgiver skog- og markasaker
Maria Andersen (80%):	Aktiviteter og arrangementer
Erik Kagge (75%):	Biolog og feltveileder
Christian Messenbrink (20%):	Vaktmestertjenester
Knut Olav Fossetøl (100%):	Prosjektleder skoleprosjektet «Bynaturen»
Yves Vrancken (30%):	Prosjekt «Bynaturen»
Ingar Refvik Bondhus (60%):	Prosjekt «Bynaturen» og aktiviteter
Emilie Ciarlo (20%):	Prosjekt «Bynaturen» (arbeidspraksis fra 17.10.23)
Adrian Baesu (50%):	Prosjekt «Bynaturen» (fra 8.1.24)
Siri Tollefsen (30%):	Prosjekt «Redd gammelskogen» (tidsavgrenset)
Chiara Bertucci (100%):	Internship (fra 5.2.24)
Aud Kvam og Olav Momyr:	Frivillige hjelpere på kontoret i hele perioden
Jørgen Huse:	Frivillig regnskapsfører i hele perioden

ARBEIDSGRUPPER OG TEMALAG

Temalag

Ved utgangen av 2023 har NOA tre aktive temalag:

- Fjordgruppa
- Driftsstyret for Frønsvollen
- Markagrappa

Fjordgruppa

Arbeidsgruppen fikk status som temalag høsten 2019.

Det har blitt avholdt 4 møter i fjordgruppa i 2023: 27.2, 17.4, 18.9 og 20.11.

Det var en økning i gruppens aktiviteter i forhold til tidligere år. Antall medlemmer i gruppen har økt og på møtene har det deltatt mellom 5-10 personer. Jørn Bjørndalen og Jan Magnusson har hatt ansvaret for innkalling til møter etc.

Se for øvrig oppsummering av fjordgruppas arbeid i årsberetningens kapittel om «Fjorden».

Driftsstyret for Frønsvollen

Arbeidsgruppen fikk status som temalag høsten 2019. Se glimt fra Frønsvollen på siste side.

Markagrappa

Arbeidsgruppen fikk status som temalag høsten 2019.

Det ble arrangert 8 møter i markagrappa i kalenderåret 2023. I tillegg deltok representanter for markagrappa i en rekke befaringer, møter o.l. Markagrappa engasjerer seg i saker som omhandler trusler mot naturverdier og naturopplevelser i områdene innenfor markagrensen og i randsonen mot byggesonen. En rekke av disse sakene er omtalt i årsberetningens «Marka»-kapittel.

By- og tettstedsgruppe

Se omtale under hovedtema «BYEN».

INFORMASJONSARBEID

Hjemmesiden – www.noa.no og naturvernforbundet.no/osloogakershus

På NOAs hjemmeside publiseres artikler og saker om NOAs arbeid, uttalelser og aktiviteter. Mange av besøkende til NOAs nettsider kommer fra nyhetsbrevet NOAs ark og publiseringer på Facebook.

Nye nettsider med et mer moderne uttrykk ble lansert i regi av Naturvernforbundet i november 2022. Disse har blitt oppdatert gjennom 2023.

Grevlingen – NOAs medlemsblad

Grevlingen er NOAs medlemsblad og hadde fire utgivelser i 2023, med et opplag på om lag 8 500 eksemplarer. Hver utgave har et hovedtema, faste spalter og innlegg fra eksterne bidragsyttere. Ingunn Lund-Vang er Grevlingens redaktør.

Årets temaer:

- Nr. 1/2023 - Naturvern nytter
- Nr. 2/2023 - Natur og miljø i kommunevalget
- Nr. 3/2023 - Oslofjorden

- Nr. 4/2023 - Sorg og håp for markas gammelskoger

NOAs Ark - NOAs nyhetsbrev

Nyhetsbrevet gir viktig informasjon til medlemmer om NOAs arbeid og aktivitetstilbud, og blir sendt via e-post. I 2023 ble det sendt ut 6 nyhetsbrev fra NOA.

NOA i sosiale medier

NOA er aktive på både Facebook og Instagram. Per 02. februar 2024 har vi 4 463 følgere på Facebook og 1036 følgere på Instagram. Et innlegg om underskriftskampanje mot Dammyrveien i Østmarka fikk størst rekkevidde, med over 10 000 eksponeringer og over 500 likerklikk.

Gruppen "Redd gammelskogen" har 6 175 medlemmer. Gruppen er viktig for formidling av gammelskogens verdi og utveksling av informasjon om aktuelle saker, trusler, skogpolitikk og mer.

NOA i media

20.03.2024, Østlandets Blad: *Anker skogsbilveisaken til Høyesterett – mener arbeidene på Karlsrud gård må stanses umiddelbart.* Om Karlsrud-veien, Sørmarka.

02.05.2023, Østlandets Blad: *Skogsbilvei-anken avvist av Høyesterett.* Om Karlsrud-veien, Sørmarka.

27.05.2023, Nordre Aker Budstikke: *Kampen om de grønne lungene, heter prosjektet. Slik kan det omdiskuterte jordet bli.* Omtale av NOAs skoleprosjekt «Bynaturen».

22.06.2023, Ringerikes Blad: *Nå har de bestemt seg: – Nok er nok.* Om kommunestyret i Jevnakers nei til områdeplan for ny fritidsbebyggelse ved Mylla i Nordmarka.

12.07.2023, NRK: *Må skrote Natos radaranlegg: - Et kjempedigert inngrep i naturen.* Om Gyrihaugen, intervju med Gjermund Andersen.

02.10.2023, NRK: *Drømmen om eventyrskogen.* Om økologiske korridorer i Marka, intervju med Håkon Eide Gundersen og Siri Tollefsen.

06.10.2023, Nationen: *Lite treffsikker skogmeny.* Debattinnlegg om Miljødirektoratet og Landbruksdirektoratets «meny av tiltak for bedre økologisk tilstand i skogen».

04.11.2023, Klassekampen: *Et veivalg for naturen.* Debattinnlegg om kommunevalget 2023 og betydningen for forslaget om økologiske korridorer i Marka.

Naturvernforbundet

Oslo og Akershus

10.11.2023, Vårt Oslo: *Jubler over landets første bynære nasjonalpark: - Gratulerer Oslo.*
Om ny nasjonalpark i Østmarka, intervju med Sigmund Hågvar.

30.01.2024, Vårt Oslo: *Håkon (42) er Oslos oppsynsmann: – Vi er i ferd med å miste byens naturmangfold.* Om ivaretagelse av den gjenværende bynaturen i Oslos arealplan.

05.03.2024, Vårt Oslo: *Naturvernforbundet sier ja til økologiske korridorer i oslomarka. "Uakseptabelt", sier skogeiere.* Intervju med Håkon Eide Gundersen.

Eksterne foredrag og innlegg

12.4.2023: Gjermund Andersen holdt foredrag for Dokkadeltaet Våtmarkssenter.

14.4.2023: Gjermund Andersen holdt foredrag for Bergen Arkitektthøgskole.

7.5.2023: Gjermund Andersen holdt foredrag for NNVs lokallag i Tønsberg og Færder.

28.9.2023: Gjermund Andersen holdt foredrag ved Valdres museum.

29.8.2023: Styrets nestleder Georg Reiss holdt et innlegg på møtet *Vår by, vår framtid – forslag til ny arealdel i Oslo* i regi av Oslo bolig- og byplanforening.

Gjermund Andersen deltok gjennom 2023 i NIBIO-forskningsprosjektet Climb Forest ("Climate Mitigation and Bioeconomy pathways for sustainable forestry").

Markakalenderen 2023

Markakalenderen er NOAs mest populære salgsvare og årets opplag var på 2500 eksemplarer. Kalenderen har også i år blitt solgt ved en rekke utsalgssteder i Nordmarka, Østmarka, Vestmarka, Sørmarka, Sørkedalen, Lillomarka, Bærumsmarka og sentrale Oslo. Redaksjonen for Markakalenderen har bestått av Randi og Lars Wilhelmsen, Bjørn Faafeng og Håkon Eide Gundersen.

Kalenderen har blitt annonsert i Grevlingen, i NOAs nyhetsbrev, på NOAs nettsider og på NOAs Facebook-side. Alle inntekter fra kalendersalget går til NOAs arbeid. Stor takk til alle bidragsyttere!

NOAs PROSJEKTER

NOA fikk i 2023 støtte til følgende prosjekter (prosjektnummer og navn benyttet i prosjektrengskapet i parentes):

- **Aktiviteter og arrangementer i Oslo** (3 Aktivitetsstøtte Oslo): Støttet med kr 407 375,- fra Oslo kommune og kr 180 000,- i naturgledemidler fra Naturvernforbundet til blant annet undervisningstilbud til barnehager og skoleklasser ved Søndre Sandås, naturpust på Bygdøy og Søndre Sandås, smak-på-naturen-turer og deltakelse på ulike friluftslivsarrangementer. Se omtale under «Naturformidling».
- **Søppelrydding og ombruk** (11): Støttet med kr 128 748,- av Naturvernforbundet til bl.a. holdningskampanjer og innkjøp av plukkposen og søppelplukkere.
- **Søppelryddeaksjoner med Rydd Marka (12 Rydd marka)**: Støttet med kr 100 000,- av Oslo kommune til gjennomføring av månedlige søppelryddeaksjoner i Oslo og søppelrydding med skoleklasser. Støtten delt 50/50 med organisasjonen Rydd Marka, med NOA som ansvarlig for søppelrydding med skoleklasser og Rydd Marka som ansvarlig for gjennomføring av åpne månedlige ryddeaksjoner. Søppelrydding ble integrert i undervisningsopplegget for skoler og barnehager ved Søndre Sandås.
- **Skogkartlegging** (30 Skogprosjekt): Mottatt kr 450 000,- øremerket skogkartlegging i regi av skogutvalget.
- **Redd gammelskogen (31)**: Testamentarisk gave på kr 5 000,- øremerket kartleggingsturer i gammelskog.
- **NOAs skoleprosjekt** (40 Bynaturen): Støttet med kr 300 000,- fra Oslo kommune og i 2022 med kr 2 000 000,- fra Sparebankstiftelsen DNB. Prosjektmidlene fra Sparebankstiftelsen er gitt basert på flerårig gjennomføring og beløpet overføres i rater. I 2023 er restbeløp på kr 1 250 000 overført fra stiftelsen til prosjektet. Se omtale under «Naturformidling».
- **Inkluderende naturformidlingsaktiviteter** (51 Naturen som inkl. arena): Støttet med 86 000,- av Blå Kors til gjennomføring av naturpust og tematurer, støttet med kr 10 000,- av bydel Grorud og kr 8 000,- av bydel Bjerke til smak-på-naturen turer. Se omtale under «Naturformidling».
- **Formidling Søndre Sandås** (80): Støttet med midler fra Oslo kommune, jf. Prosjekt 3 Aktivitetsstøtte Oslo. Og støttet med kr 489 920 fra Sparebankstiftelsen DNB til videreutvikling og testing av undervisningsopplegg for skoleklasser opå Søndre Sandås våren 2024.

I tillegg til prosjektmidler mottatt i 2023 nevnt ovenfor er enkelte prosjekter gjennomført med midler mottatt tidligere år. Dette gjelder blant annet prosjekt 31 (Redd gammelskogen), prosjekt 32 (Samlet plan marka), prosjekt 63 (Viriks legat – informasjon) og prosjekt 81 (Formidling Frønsvollen).

Prosjektene og den eksterne finansieringen gjør oss i stand til å få utført et stort og viktig arbeid som vi ellers ikke ville maktet. NOAs styre er derfor svært takknemlig for alle prosjektbidragene og denne muligheten til å vide ut vårt arbeid.

NATURVERNFORBUNDET I OSLO OG AKERSHUS - REGNSKAP 2023

Balanse pr. 31.12	2023	note	2022
Eiendeler			
Fordringer			
Debitorer utestående salg	20 000		17 000
Debitorer diverse	606 158	1	407 431
sum fordringer	626 158		424 431
Bankinnskudd	4 395 033	2	5 459 866
Kasse	2 791		2 290
sum	5 023 981		5 886 587
Egenkapital			
Egenkapital	1 230 400	3	1 900 755
sum egenkapital	1 230 400		1 900 755
Gjeld			
Kreditorer	158 526	4	147 881
Skattetrekk	154 050		117 370
Skyldig arbeidsgiveravgift	116 293		93 602
Avsatt feriepenger	420 322		384 449
Avsatt arb.g.avg. på feriepenger	59 265		54 523
Avsatt Frønsvollen	149 679		159 758
Disponibelt for prosjektene	2 735 446	11	3 028 249
sum gjeld	3 793 581		3 985 832
Sum gjeld og egenkapital	5 023 980		5 886 587

SØNDRØ SANDÅS, 27.2.2024

Rita. Jonsson Levenhøien

Paulina N. Oudejansz Sigmund Hågvær

Helen Rish Gundersen

Gy. Reis

NATURVERNFORBUNDET I OSLO OG AKERSHUS - RESULTATREGNSKAP 2023

	2023	noter	2022	2023 ("prosjekt NOA")	budsjett	2022
Inntekter						
Offentlige bidrag / driftstilskudd	671 000	5	666 000	671 000	670 000	666 000
Salgsinntekter	241 229	7	271 455	241 229	300 000	271 455
Kontingentandeler NNV	1 121 775		1 094 658	1 121 775	1 120 000	1 094 658
Andre inntekter	1 620 261	6	635 053	1 620 261	680 000	635 053
Inntektsført til dekning av prosjektkostnader (inkl. NOAs dekning av underskudd)	3 721 925	11	2 950 057			
Sum	7 376 189		5 617 224	3 654 265	2 770 000	2 667 166
Utgifter						
Lønn/honorarer inkl. sos.utg.	5 110 518	10	3 883 051	2 737 095	2 000 000	1 849 955
Grevlingen	419 455		383 727	419 455	375 000	383 727
Salgsutgifter	63 951	7	59 438	63 950	65 000	59 438
Kontorkostnader	224 631	8	285 424	224 631	260 000	285 424
Informasjonstiltak	34 274		41 685	34 274	50 000	41 684
Transport og reise	7 446		30 642	7 446	5 000	30 641
Andre utgifter inkl. drift av Søndre Sandås	900 141	9	129 051	900 140	120 000	129 051
Oppgradering av Søndre Sandås	78 280		610 445	78 281		
Netto prosjektunderskudd dekket av NOA	14 163	11	24 634	14 163		24 634
Prosjektutgifter utover lønnskostnader	1 348 502	11	916 960			
Sum	8 201 359		6 365 056	4 479 435	2 875 000	2 804 554
Driftsresultat	- 825 170		- 747 833	- 825 170	- 105 000	- 137 388
Finansinntekter	156 349		99 694	156 349	100 000	99 694
Finanskostnader	1 534		2 078	1 534	2 000	2 078
Netto finansresultat	154 815		97 616	154 815	98 000	97 616
resultat	- 670 355		- 650 217	- 670 355	- 7 000	- 39 772

NATURVERNFORBUNDET I OSLO OG AKERSHUS REGNSKAP 2023

Noter til regnskapet

Fordringer og gjeld

Alle fordringer og gjeld behandles som kortsiktig så lenge løpetiden er 12 måneder eller kortere.

Skatt og skattekostnad

I utgangspunktet er NOA ikke skattepliktig for den virksomheten som drives i dag.

(2022)

1 Debitorer (utenom salg)

Oslo kommune: lokalleie Søndre Sandås 2024	5 000
Grefsen renhold: dobbeltbetaling av renhold	3 248
Valdresmusea: honorar for foredrag	3 433
Nibio: utlegg for Climb forest	114 984
NNV: MVA-kompensasjon mottatt 2024	479 493
	<u>606 158</u>

2 Bankinnskudd

Konto 1280 05 02347	779 780
Konto 1280 60 90113	1 316 069
Konto 1280 60 71976 (skattetrekk-konto)	150 000
Konto 9820 42 88682 (OBOS)	2 148 576
Konto 1280 30 52784	608
	<u>4 395 033</u>

3 Egenkapital

Egenkapital 31.12.2022	1 900 755
Resultat 2023	-670 355
Egenkapital 31.12.2023	<u>1 230 400</u>

4 Kreditorer

Digiflow: vedlikehold kopimaskin	467
NNV: pensjonskostnader i NOA betalt av NNV	57 521
Økolog Vatne: naturkartlegging	93 750
Gudbrandsdal Energi: strømregning	6 788
	<u>158 526</u>

5 Offentlige bidrag - driftstilskudd

Oslo kommune - driftstilskudd	500 000	(500 000)
Viken fylkeskommune - driftstilskudd	171 000	(166 000)
	<u>671 000</u>	

6 Andre inntekter

Private bidrag	334 380	(20 316)
Grasrotandel Norsk Tipping	71 809	(77 834)
MVA-kompensasjon - mottatt 2024	479 493	(389 149)
Skogarbeid	398 724	
Climb forest	114 984	
Frønsvoll - støtte og overnatting	35 330	(41 541)
Frønsvoll - inntektsført avsetning	10 079	
Annet	3 666	
Fakturert kontorhold (prosjekter)	171 711	(147 754)
Overskudd avsluttet prosjekt	84	
	<u>1 620 261</u>	

7 Salgsinntekter (brutto)

Salg av kalender inkl. stip.salgsinntekt januar 2024	194 206	(190 209)
Salg av Tanumboka	6 459	(12 776)
Salg av Eventyrskogboka	7 292	(4 741)
Salg av Nytt skogbruk!	2 552	(5 612)
Salg av Grønne tekster	5 303	(5 531)
Salg av Naturglede	8 157	(17 559)
Salg av Artsmangfold	14 528	(32 509)
Salg av Slåtteeng	1 191	(899)
Annet salg	1 542	(1 621)
	<u>241 229</u>	

Salgsutgifter

Tillaging av kalender	63 951	(56 938)
Kjøp av bøker - videresalg	0	(2 500)
	<u>63 951</u>	
Porto utsending kalender - anslått	15 000	(17 000)
Porto utsending av bøker og andre varer - anslått	3 000	(7 000)

8 Kontorkostnader (inkludert posten diverse)

Forsikring (ikke bygning - føres på drift Søndre Sandås)	4 076	(10 154)
Porto	18 449	(24 390)
Tele- og datatrafikk	40 099	(26 024)
Multifunksjonsmaskin (kopi, printer...)	42 938	(49 601)
Abonn. litteratur	21 294	(20 139)
Dataprogrammer - lisenser ekskl. egen post 'kommunikasjon'	11 982	(63 254)
Andre kontorutgifter	85 792	(60 559)
	<u>224 631</u>	

9 Andre utgifter inkl. drift av Søndre Sandås

Drift av Søndre Sandås		
Strøm	44 057	(31 302)
Renhold og Biovac	44 449	(38 023)
Annet	50 392	(78 416)
	<u>138 898</u>	
Frønsvollen	45 409	(35 270)
Climb forest (reiser) - ekskl. lønnsutgifter	21 384	
Rettssak - advokatutgifter	692 471	
Andre utgifter	1 979	
	<u>900 141</u>	

10 Lønnskostnader og honorarer til daglig leder og styre

Bruttolønn	3 512 948	(3 047 024)
Opparbeidede feriepenger i 2023	439 808	(384 449)
Pensjonskostnader (etter fratrekk av egenandel)	573 060	(298 357)
Yrkesskadeforsikring	13 332	(12 034)
Arbeidsgiveravgift	575 682	(469 817)
Refusjon sykepenger	-40 601	(-256 905)
Refusjon lønnstilskudd fra NAV	0	(-106 725)
Revisor	32 500	(35 000)
	<u>5 106 729</u>	

Totalt antall lønnede årsverk i NOA er ca 7 fordelt på 11 personer.

Prosjektene er internfakturert for lønn med tilhørende kostnader; totalt kr 2 373 423. For de fleste av lønnskostnadene er det i tillegg fakturert for kontorhold tilsvarende 8 % av lønn, totalt kr 171 711.

Alle som mottar lønn fra NOA er tilknyttet en pensjonsordning. Dette er en innskuddsordning som tilfredsstiller lovens krav. Kostnaden etter fradrag for en egenandel utgjør kr 184.332.

I den gamle ordningen som er en ytesesordning i samsvar med reglene for offentlig tjenstepensjon vil det fra 31.12. 2023 kun være medlemmer som enten er pensjonister eller tidligere ansatte med fripoliser. I denne ordningen skal ytelsen reguleres i henhold til inngåtte avtale. I 2023 ble premien betydelig, kr 388.727 inklusive arbeidsgiveravgift blant annet som følge av lønnsutvikling det siste året før siste aktive medlem i avtalen ble pensjonist.

Håkon Eide Gundersen (daglig leder hele året). Ansatt i 100 % stilling hele året. Utgifter inkluderer arbeidsgiveravgift.

Lønn inkl. opparbeidede feriepenger	767 000	(640 000)
Utgift til pensjonsordning	37 000	(34 000)
	<u>804 000</u>	
Styret inkludert styreleder	0	

11 Prosjekter - over- og underskudd

Se egen side.

NOA PROSJEKTER 2023

samlet oversikt

Prosjekt:			Ubenyttede midler tidligere år	Mottatte midler 2023 ikke inntektsført	Mottatte gaver 2023 inntektsført	Disponible midler før kostnader	Overføring mellom prosjekter *	Sum disponible	Nettokostnader (underskudd 2023)	Inntektsført til dekning av prosjektunderskudd	Underskudd som dekkes av NOA **	Overskudd til NOA **	Sum disponible
3	Aktivitetsstøtte Oslo *	videreføres	-	587 375	-	587 375	- 217 717	369 658	- 369 658	- 369 658	-	-	-
10	Markaopplevelser	videreføres	200 000		-	200 000	-	200 000	-	-	-	-	200 000
11	Søppelrydding og ombruk	videreføres	132 868	128 748	-	261 616	-	261 616	- 247 373	- 247 373	-	-	14 243
12	Rydd marka **	avsluttes	-	100 000	-	100 000	-	100 000	- 99 916	- 99 916	-	- 84	-
20	Kulturlandskap	videreføres	118 562	-	-	118 562	-	118 562	- 1 500	- 1 500	-	-	117 062
30	Skogprosjekt	videreføres	180 800	450 000	-	630 800		630 800	- 608 508	- 608 508	-	-	22 292
31	Redd gammelskogen	videreføres	216 405	5 000	-	221 405		221 405	- 217 720	- 216 405	- 1 315	-	5 000
32	Samlet plan marka	videreføres	641 825	-	-	641 825		641 825	- 347 888	- 347 888	-	-	293 937
40	Bynaturen	videreføres	463 242	1 550 000	-	2 013 242		2 013 242	- 1 062 419	- 1 062 419	-	-	950 823
51	Naturen som inkl.arena *	videreføres	117 821	104 000	-	221 821	- 73 613	148 208	- 119 253	- 119 253	-	-	28 955
63	Viriks legat - informasjon **	avsluttes	106 150	-	-	106 150		106 150	- 118 998	- 106 150	- 12 848	-	-
64	Viriks legat 3 bøker	videreføres	3 470	-	-	3 470		3 470	-	-	-	-	3 470
70	Østmarkavern	videreføres	539 006	-	-	539 006		539 006	-	-	-	-	539 006
80	Formidling Søndre Sandås*	videreføres	14 380	489 920	-	504 300	291 330	795 630	- 305 710	- 305 710	-	-	489 920
81	Formidling Frønsvollen	videreføres	293 721	-	-	293 721		293 721	- 222 981	- 222 981	-	-	70 740
sum alle			3 028 250	3 415 043	-	6 443 293	-	6 443 293	- 3 721 924	- 3 707 761	- 14 163	- 84	2 735 448

* Rest på P 3 overføres P 80, underskudd P 80 dekkes inn fra P 51.

** Prosjekter avsluttes ved at underskudd dekkes inn fra NOA eller overskudd tilfaller NOA. Netto er underskudd som dekkes av NOA.

LOKALLAG

Det er 16 lokallag og flere studentlag i NOA som bidrar aktivt i lokale saker. Gjennom ditt lokallag kan du engasjere deg i saker i ditt nærmiljø!

Oversikt over lokallag og studentlag med kontaktinformasjon trykkes i hver utgave av medlemsbladet Grevlingen og er også tilgjengelig på Naturvernforbundets hjemmeside.

Lokallag/studentlag	Antall medlemmer febr.2024	Leder/kontaktperson
Naturvernforbundet i Asker	718	Jan Häusler
Naturvernforbundet i Bærum	1 815	Kari Balke Øiseth
Naturvernforbundet i Groruddalen	820	Helge Braathen
Naturvernforbundet i Jevnaker	62	Jan W. Holst (kontaktp.)
Naturvernforbundet i Lillestrøm	421	Nikolai Oldervik
Naturvernforbundet i Lørenskog	209	Tom Clark
Naturvernforbundet i Nannestad og Gjerdrum	117	Todd Nore
Naturvernforbundet i Nes	163	Karin Irene Olsen
Naturvernforbundet på Nesodden	420	Peter Schjølberg
Naturvernforbundet i Nittedal	211	Hanna Hånes
Naturvernforbundet i Nordre Follo	504	Bjørn Gunnar Ganger
Naturvernforbundet Oslo Nord	2 128	Henrik Hovland
Naturvernforbundet Oslo Sør	1 545	Ingrid Melvær Hanssen
Naturvernforbundet Oslo Vest	1 762	Colin Murphy
Naturvernforbundet Oslo Øst	1 400	Mari Gjerdåker
Naturvernforbundet på Ås	291	Eline Ziener Antonisen
Medlemmer uten lokallagstilhørighet	482	
Sum medlemmer	13 068	

Per 31.12.2023 var det 12 180 medlemmer i NOA. For lokallagene er det på grunn av overgang til nytt medlemssystem benyttet aktuelt medlemstall den dag oversikten ble laget (utgangen av februar 2024).

Per februar 2024 har Natur og Ungdom 891 medlemmer i Oslo og 297 medlemmer i Akershus, hvorav 47 studentmedlemmer. Det er to aktive studentlag; Naturvernstudentene i Oslo og Naturvernstudentene ved NMBU.

Naturvernforbundet i Oslo Nord markerte sitt 20-årsjubileum med et flott jubileumsarrangement i Nordmarkskapellet 12. november. NOA gratulerer!

Glimt fra Frønsvollen 2023

Tradisjonen tro ble det gjennomført fuglekasserens, vårdugnader og høstdugnader.

Høstens aktivitetsdag var velsignet med strålende vær og mange folk var innom i løpet av dagen.

Takk til alle som har bidratt på dugnader og som stallvakter i 2023!

*Til minne om Frønsvollens humørspreder Jens Martin Bertheussen
(1971-2024)*

Vi lyser fred over hans minne.